

TDK- Dolgozat

Cinkotai Norbert

BA

Gál Balázs

BA

2011

Esztergom város önkormányzata pénzügyi helyzetének elemzése
Financial analysis of Local Government in Esztergom

Cinkotai Norbert

Gál Balázs

A kézirat lezárásának időpontja: 2011. november. 23

Tartalom

BEVEZETŐ(Gál Balázs).....	1
SZAKMAI ALAPISMERETEK(Cinkotai Norbert)	2
Likviditás	2
Bonitás	3
Pénzügyi kapacitás	4
Vagyongazdálkodás	5
A MAGYAR ÁLLAMHÁZTARTÁS SZERKEZETE, ÉS A DECENTRALIZÁCIÓ(Cinkotai Norbert)	6
A központi és a helyi szint közötti legalapvetőbb különbségek	7
A helyi szint általános jellemzői	8
A helyi önkormányzatok költségvetése.....	10
Az önkormányzati rendszer adóssága	14
A helyi önkormányzatok fizetőképessége és eladósodása.....	19
Az önkormányzati vagyongazdálkodás	20
Az önkormányzatok csőd közeli helyzete	22
ESZTERGOM VÁROS ÖNKORMÁNYZATA LIKVIDITÁSI HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA(Cinkotai Norbert).....	23
A fedezettség	28
Az Önkormányzat rövid lejáratú hitelei	28
Önkormányzati kötvénykibocsátások.....	29
Az Önkormányzati hitelforrásokról	31
Az évközi likviditás fenntartása	32
Az Önkormányzati adósságszolgálat.....	34
Önkormányzati likviditás és fizetőképesség	35
Esztergom Város Önkormányzatának 2005. évtől a 2010. évig terjedő időszakra vonatkozó pénzügyi elemzése(Gál Balázs)	37
VAGYONGAZDÁLKODÁS(Gál Balázs)	46
ÖSSZEGZÉS(Gál Balázs)	50

Ábrajegyzék

Az önkormányzatok típusonkénti jellemzői.....	8
2008.évi helyi adóbevételek megoszlása	11
Az önkormányzatok kiadásainak funkcionális alakulása.....	14
Hosszúlejáratú felhalmozási célú hitel és kötvényállomány valamint a rövidlejáratú hitelállomány	15
Az eladósodás tényei.....	16
A bankok önkormányzati szektorral szembeni kitettsége	18
Fizetőképességet és eladósodást jelző mutatók alakulása	19
Az önkormányzati vagyonérték növekedése	21
Az önkormányzat tervezett költségvetési bevételeinek, kiadásának és egyensúlyi helyzetének alakulása	24
Az önkormányzat teljesített költségvetési bevételeinek, kiadásának és egyensúlyi helyzetének alakulása	25
A költségvetési bevételek költségvetési kiadásokra biztosított fedezeti aránya.....	28
Folyószámlahitellel kapcsolatos jellemzők a 2007- 2010. III. negyed évben.....	33
Likviditási mutatók alakulása	36
Helyi adók alakulása	38
Részlet az Önkormányzat 2005. évi pénzügyi mérlegéből	39
Részlet az Önkormányzat 2006. évi pénzügyi mérlegéből	40
Részlet az Önkormányzat 2009. évi pénzügyi mérlegéből	43
Részlet az Önkormányzat 2010. évi pénzügyi mérlegéből	44
Bevételi oldal Terv- Tény adatok eltérése.....	45
Kiadási oldal Terv- Tény adatok eltérése.....	45
A beruházások, ingatlanok, hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek nagysága egymáshoz viszonyítva	46
Ingatlanok aránya a mérlegfőösszeghez viszonyítva.....	47

BEVEZETŐ

A dolgozattal kapcsolatos témaválasztás során több szempontot is figyelembe vettünk, mely alapján döntöttünk a számunkra leginkább közelálló, valamint általunk leginkább érdekesnek talált témáról. Ezen szempontok vizsgálata alapján esett választásunk Esztergom Város Önkormányzatának Pénzügyi elemzésére. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy különösen érdekesnek találtuk, hogy egy olyan város, amely relatív jó helyzetben van saját bevételeinek nagyságát alapul véve, hogy juthat mégis olyan helyzetbe amikor már csak az adósságrendezés jelenthet kiutat a bajból.

Jelen dolgozatunk fő témájának azonban nem magát az adósságrendezési eljárást választottuk, hanem az oda vezető utat vontuk górcső alá, elsősorban az önkormányzat likviditásának, bonitásának, pénzügyi kapacitásának alakulását az elmúlt időszakban, valamint a vagyongazdálkodást vizsgálva.

Dolgozatunkat 3 fő részből épül fel: az első rész leginkább egy összefoglalónak tekinthető azzal kapcsolatban, hogy mit is értünk az előbb felsorolt fogalmakon, maga a közgazdász szakma hogyan definiálja azokat. A második rész betekintést nyújt a Magyarországi Önkormányzati rendszer működésébe, melyhez egy az államháztartással kapcsolatos legalapvetőbb információk is ismertetésre kerülnek, ezt követően pedig megvizsgáljuk az Önkormányzat pénzügyi helyzetét, főleg a 2011. januári ÁSZ jelentésre alapozva. Az ott ismertetett megállapítások megpróbálják elhelyezni Esztergomi Önkormányzatot az egész Magyarországi Önkormányzati rendszerben.

A harmadik, és egyben záró részben tulajdonképpen 2 fontosabb gondolatmenet kerül kifejtésre: egyrészt áttekinti az Önkormányzatnál egy hosszabb időszak változásait, főleg az Önkormányzat által a gazdálkodásról elérhetővé tett információk alapján, másrészt diagramokkal és a Város pénzügyi mérlegéből való kiemelésnek köszönhetően törekedtünk látványosabbá és könnyebben áttekinthetőbbé tenni a TDK-dolgozatot.

SZAKMAI ALAPISMERETEK

Likviditás

A fizetőképességet közhasználatú idegen kifejezéssel likviditásnak nevezzük. A likviditás a gazdasági élet valamely szereplőjének olyan állapota, amikor vásárlásait és minden más esedékes fizetési kötelezettségét határidőre ki tudja egyenlíteni.

A likviditás statikus jellemző. Egy vállalkozás adott időpillanatban fennálló fizetőképességét, ill. fizetéseképtelenségét jelzi. A fizetőképesség, mint potenciális lehetőség nem tévesztendő össze a fizetőkészséggel, ami a képesség kihasználását jellemzi.

A likviditás két szinten értelmezhető: *alanyi és tárgyi szinten*.

Alanyi likviditás

Az alanyi likviditás vizsgálata során a számviteli beszámolóból képezhető mutatószámok segítségével vizsgáljuk, hogy a vállalkozás rendelkezik-e annyi mobil, vagy könnyen mobilizálható eszközértékkel, amennyi az esedékes kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges. Az alanyi likviditást más néven relatív likviditásnak is szokták nevezni.

A vállalkozás alanyi likviditásának megítélésére szolgáló mutatószámok:

A likviditási mutatók általános formája: Likviditási eszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek.

Likvid eszköznek tekintjük az egy éven belül pénzzé tehető eszközöket.

Főbb típusaik:

Pénzeszközök,

Követelések,

Készletek.

Tárgyi likviditás

Az eszközökkel összefüggésben azt vizsgáljuk, hogy azok az azonnali fizetési kötelezettségek teljesítéséhez alkalmas formában állnak-e rendelkezésre, ill. mennyi idő szükséges a fizetőeszközzé alakításához. A kötelezettségeket ezzel szemben esedékességük szerint csoportosítjuk.

Ötfokozatú likviditási mérleg

I. fokon likvid eszközök (pl. készpénz)	Azonnal (30 napon belül) esedékes kötelezettségek
II. fokon likvid eszközök (pl. jegybankképes értékpapírok)	Rövid lejáratú kötelezettségek (pl. adók)
III. fokon likvid eszközök (pl. vásárolt készletek)	Később esedékes kötelezettségek (pl. beruházási hitel)
IV. és V. fokon likvid eszközök (pl. ingatlanok)	Vissza nem fizetendő források (pl. saját tőke)

Amennyiben minden egyes időtáv vonatkozásában összhang figyelhető meg az eszközök értéke és a kötelezettségek értéke között, akkor a vállalkozás tárgyi értelemben likvidnek tekinthető.¹

Bonitás

Az ügyfél hitelképessége, vagyoni megbízhatósága, melyet a hitelbírálat során ellenőriznek.²

A Bonitás vizsgálatról bővebben

A hitelminősítés folyamatának az egyik fontos, ha nem a legfontosabb eleme a fizetőképesség (bonitás) vizsgálata. A Bonitás vizsgálat lényege nagyon leegyszerűsítve, hogy a bank kiderítse, a leendő ügyfél képes lesz-e fizetni a felvenni kívánt hitel törlesztését.

Ennek kiderítése (pontosabban becslése) érdekében részletesen vizsgálják a hitel felvevő jövedelmét, állandó költségeit, már fennálló hiteleit, stb.

A mindennapokban használt elnevezések: fizetőképesség vizsgálat, hitelképesség vizsgálat, hitelbírálat.³

¹ <http://penzugy.erettsegi.org/2010/03/a-likviditas-fogalma-alanyi-es-targyi-ertelmezese-a-dinamikus-likviditasi-merleg-es-a-cash-flow/>

² <http://www.cashcontrol.hu/index.php?module=static&id=glossary>

³ <http://www.hitelrevanszuksegem.hu/fogalomtar/bonitasvizsgalat>

Pénzügyi kapacitás

A pénzügyi kapacitás vizsgálatának egyik legfontosabb célja hogy megmutatja az adott önkormányzat mekkora önállósággal, mekkora szabadságfokkal rendelkezik a pénzügyi döntések meghozatala során. A pénzügyi kapacitás (financial capacity) nem más, mint az adósok hitelfelvételi képességének azon mértéke, ahol még anélkül tudják növelni az adósságot, hogy a fizetéseképtelenség elkerülése érdekében csökkenteniük kellene, akár aktuális, akár jövőben esedékes kiadásait.⁴Egy másik értelmezés szerint a pénzügyi kapacitás az önkormányzati hitelek mögötti legáltalánosabb biztosíték.

A pénzügyi kapacitás számításánál az önkormányzati költségvetésből indulunk ki. Ennek során következetesen el kell különíteni a működési és a beruházási költségvetést leíró aggregátumokat.

A másik fontos elem a költségvetési megtakarítás fogalma. E megtakarítást a szakirodalom működési jövedelemnek is nevezi. A költségvetési megtakarítás a folyó bevételek és a folyó kiadások különbözete. Az utóbbiba a kamatfizetést is beleértjük. Ha a megtakarításból levonjuk a korábban felvett hitelek törlesztését, akkor a nettó megtakarítást (nettó működési jövedelmet) kapjuk.

A működési költségvetés nettó adósságszolgálattal együtt értendő pozíciója határozza meg a pénzügyi kapacitást. A működési költségvetésen belül – mind kiadási, mind bevételi oldalon – el kell különíteni az önkormányzat szempontjából *endogén és exogén* tényezőket.

Exogén tényezőnek a bevételi oldalon a központi forrásszabályozás, a kamatlábak, a kiadási oldalon a kötelező feladatok köre és e szolgáltatásokat igénybevevők száma tekinthető.

Endogén tényezőknek tekinthetők bevételi oldalon az úgynevezett saját bevételek különböző tételei, kiadási oldalon az önként vállalt feladatok és az összes feladatellátás önkormányzatok által befolyásolható költségei.

Az *exogén és endogén* tényezők elkülönítése azért fontos, mert e számítások nemcsak a múlt és jelenbeli állapotok jellemzésére alkalmasak, de segítségükkel előrejelzések is készíthetők.⁵

⁴ <http://www.bankszovetseg.hu/anyag/feltoltott/034Vigvary.pdf>

⁵ <http://www.bankszovetseg.hu/anyag/feltoltott/034Vigvary.pdf>

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzatok vagyona feletti tulajdonosi jogok gyakorlása a vagyongazdálkodás során valósul meg. A vagyongazdálkodás az önkormányzat gazdálkodásának egészét átfogja, mivel a fejlesztési döntések megvalósításán túl, a vagyon működésének formáját, eszközrendszerét, finanszírozását is magában foglalja, mégsem azonos az önkormányzat pénzügyi gazdálkodásával. A vagyongazdálkodás szélesebb körű tevékenység, mint a pénzügyi gazdálkodás.

Az önkormányzati eszközökkel való gazdálkodás joga – így a vagyon feletti rendelkezés is – alapvetően a képviselő- testületet illeti meg. Ebből következően a helyi önkormányzati vagyonpolitikai program kialakítására, majd a vagyonkezelés működtetésére csak a képviselő-testület jogosult. A vagyongazdálkodás helyi szabályait vagyonrendeletbe kell foglalni. A vagyonrendelet megalkotását az önkormányzati törvény nem teszi kötelezővé. A helyi szabályozás jelentőségét elismerve az önkormányzatok a Szervezeti és Működési Szabályzataikban általában külön fejezetet szentelnek az önkormányzat vagyonának, amelyek ugyanakkor részletes gazdálkodási kérdésekre nem térnek ki.

A vagyongazdálkodás feladatai két - egymással szorosan összefüggő, egymásra közvetetten is ható – nagy csoportba sorolhatók:

- a vagyongazdálkodás stratégiai feladatai,
- a vagyon működtetés és gazdálkodás feladatai.⁶

⁶ <http://www.helyinfo.hu/domain2/files/modules/module15/2538543F53A78895.pdf>

A MAGYAR ÁLLAMHÁZTARTÁS SZERKEZETE, ÉS A DECENTRALIZÁCIÓ

Minden államban, így Magyarországon is látható a kormányzati szintek között valamilyen formájú és mértékű munkamegosztás. Ennek megfelelően megjelenik egy szuverén szint, ami általában a központi kormányzatot, a nemzetállami szintet jelenti, valamint találkozhatunk szubnacionális szinttel is, amely attól függően, hogy unitárius vagy föderális államról van szó lehet tagállami és lehet helyi szint is. Magyarországon az államháztartás vizsgálata során megállapíthatjuk, hogy unitárius államról beszélünk. A közfeladatok ellátása alapvetően két szinten valósul meg: egyrészt központi szinten, másrészt helyi szinten. Lényegében tehát egy egy központú államról van szó. Mint olyan, az unitárius államokra jellemzően Magyarországon is találkozhatunk mind a *dekoncentráció*, mind pedig a *decentralizáció* fogalmával.

A *decentralizáció* egyik legfontosabb ismérve, hogy az alsóbb szintű kormányzatoknak (tehát a helyi önkormányzatoknak) a közszolgáltatások biztosításában önálló döntési lehetőségük van. Esetükben politikai legitimitásukat a képviselők, egészen pontosan a képviselőtestület útján nyerik. Ennek egyik fontos előnye, hogy a felelősség és az erőforrások alsóbb kormányzati szintre történő delegálása során hatékonyabb közfeladat-ellátás valósul meg. A közgazdasági szempontból értelmezett 3 állami funkció (allokáció, redisztribúció, stabilizáció) közül a kormányzati és a helyi szint között csak az allokációs funkció kerül megosztásra, a redisztribúció jellemzően nem alsóbb szintű kormányzat feladata.

A *decentralizáció* következtében a magyarországi helyi önkormányzatok között egyfajta versengés tapasztalható. Egy adott helyi önkormányzatnak célja lehet, hogy egy másik, közelében elhelyezkedő helyi önkormányzatnál kedvezőbb helyzetet teremtsen, legyen itt szó akár a helyi adózás során jelentkező adóelőny garantálásáról, akár a közszolgáltatások tekintetében valamilyen minőségi differenciálásról.

A Magyar államháztartás szerkezetét tovább vizsgálva a helyi szinten szintén problémaként értelmezhetők az externális, vagy túlcordulási (*spill-over*) hatások a közszolgáltatások terén. A túlcordulási probléma azt jelenti, hogy az adott önkormányzat által nyújtott helyi szolgáltatásokat nem csak azok a helyi adófizető személyek veszik

igénybe, akik az adott településen élnek. Az előbb említett problémák erősen összefüggnek a helyi önkormányzatok mai pénzügyi helyzetével, eladósodottságukkal, valamint hitelfüggőségükkel. Az alsóbb szintű önkormányzatok eladósodnak saját céljaik teljesítése érdekében, ugyanis bíznak a központi szint (vagyis a kormány) segítségével. Ennek megfelelően egy helyi közösség túlköltekezésének terheit az összes adófizetőnek viselnie kell.

A központi és a helyi szint közötti legalapvetőbb különbségek

Mint arról már korábban is szó esett Magyarországon kétszintű államháztartási rendszer működik. Ezen kétszintű rendszer 4 alrendszerből áll össze. Központi szinten beszélhetünk Központi Költségvetésről, Társadalombiztosítási alapokról, melyek Egészségbiztosítási alapból és Nyugdíjbiztosítási alapból állnak, valamint Elkülönített állami pénzalapokról.

Fontos különbség a központi és a helyi szint között, hogy míg központi szinten közel 600-700 költségvetési szervet lehet megkülönböztetni, addig a helyi szinthez tartozó költségvetési szervek száma a 13.000-t is meghaladja. Az úgynevezett kvázi-fiskális szereplők számában is eltérést tapasztalhatunk.

A kvázi-fiskális szervezetek alatt, olyan kormányzati funkciókat ellátó gazdálkodó szervezeteket értünk, amelyek működését nem a költségvetési gazdálkodás szabályai határozzák meg, de közpénzek felhasználói. Ilyen szervezet a Jegybank, állami tulajdonú speciális pénzintézetek (Eximbank, Fejlesztési Bank stb.), nagy közszolgáltató vállalatok (MTV Rt. Magyar Posta Rt. stb.). E szervezetek alkalmasak arra, hogy bizonyos kormányzati funkciókat „rejtve” lássanak el és közpénzeket vonjanak ki a választott politikai testületek kontrollja alól⁷. Központi szinten 100-as nagyságrendű kvázi-fiskális szereplőről, míg helyi szinten sok száz kvázi-fiskális szervezetről van szó. Ennek értelmében levonható az a következtetés, hogy a magyar önkormányzati szektor meglehetősen elaprózottnak tekinthető.

Központi szinten található a Magyar Állam, mint a közjogi kötelezettségek és jogosítványok megtestesítője, mellette azonban a Költségvetési szervek is jogi személynek minősülnek. Ezzel szemben helyi szinten jogi személynek tekinthető a polgármesteri hivatal, valamint az egyéb költségvetési szervek. Helyi szinten mind a helyi

⁷ http://lucifer.kgt.bme.hu/pub/penzugyan/torolt/MM/MM5_Fisk%e1lis_rendszer.doc

önkormányzatok, mind pedig a helyi kisebbségi önkormányzatok rendelkeznek az önkormányzáshoz való joggal.

Pénzgazdálkodás tekintetében szintén különbség tapasztalható. Központi szinten egy centralizált, vagy úgynevezett kincstári rendszer működik, ahol a pénzforgalom lebonyolítója a Magyar Államkincstár (MÁK). Alsóbb szinten a pénzgazdálkodás során úgynevezett önkormányzati kiskincstári rendszer működik, vagyis decentralizált pénzgazdálkodás érvényesül, ahol a pénzforgalmat a bankrendszer bonyolítja le.

Ha az államháztartási rendszert belső arányaiban vizsgáljuk, akkor levonhatjuk azt a következtetést, hogy a központi szint lényegesen több közpénzt használ fel, mint a helyi szint. Előbbi a teljes államháztartás közel 80%-át kitevő pénzmennyiséget áramoltat, helyi szinten ez a mutatószám 20%.

A helyi szint általános jellemzői

Az önkormányzatok típusonkénti jellemzői (szereplők, lakosság, helyi adók, kiadások):

Az önkormányzatok típusonkénti jellemzői

1. táblázat

Főváros/ Megye	Fővárosi kerület	Megyei jogú város	Város	Nagyközség	Község	Összesen
20	23	23	274	146	2.708	3194
-	17	20	28	5	30	100
17,3+0	24,1	21,9	25,7	3,5	7,6	100
12,5+13,4	10,6	18,2	25,5	3,8	14,7	100

Forrás: Dr. Vigvári András - Közpénzügyi alapok c. tantárgy (előadás) [2011.április]

Helyi szinten, mint arról már korábban esett szó a képviselő testületet megilleti az önkormányzás joga. Az önkormányzatok alkotmányos helyzetére meglehetősen liberális szabályozás jellemző, vagyis mindent megtehetnek, amit törvény nem tilt, azonban kötelező feladatot csak törvény írhat elő. Tiltja többek között hadsereg szervezését, rendőrség szervezését, bank alapítását, stb. A kötelező feladatok között több mint 2500-at lehet megkülönböztetni az egészségügyi szolgáltatásoktól az oktatáson, köztisztaság és

közvilágítás biztosításán át egészen addig, hogy amennyiben elgázolnak egy macskát az úttesten az önkormányzat köteles azt onnan eltakarítani.

A kötelező önkormányzati feladatokat az önkormányzati törvény keret jelleggel, míg az ágazati, szakmai törvények, jogszabályok részleteiben tartalmazzák. Az önkormányzatok elláthatják ezeket a feladatokat közvetlenül a hivatalban, önkormányzati intézményeken és saját tulajdonú cégeiken keresztül, tehát önállóan vagy más önkormányzattal kötött társulások, vagy szolgáltatási szerződés útján, amelyet megköthetnek civil szervezetekkel, egyházakkal vagy éppen vállalkozásokkal. A központi szakmai előírások általában jogszabályokban meghatározott mennyiségi és minőségi kritériumok formájában jelennek meg. Ezek a szabályok egyúttal jelentős mértékben befolyásolják a szolgáltatások ellátásának költségeit. E feltételeket tekinthetnénk a feladatellátás nemzeti minimumának. Ebben az esetben már csak az lenne a kérdés, milyen mértékű legyen a kormányzati hozzájárulás. Sokszor az ágazati lobbi érdekeknek megfelelően magas szakmai elvárásokat fogalmaznak meg ezekben a törvényekben, hogy ezáltal a jövőbeni beruházási igényeket is generálják, ami ha sikerül is, az üzemeltetési, fenntartási többletköltségek vállalásával ismételt pénzügyi feszültséget indukál az önkormányzatok többségénél.

A helyi önkormányzatok gazdálkodását alapvetően meghatározzák a megfelelő jogszabályban rájuk vonatkozó érvényes rendelkezések. Ilyen jogszabály például az Alkotmány (2012. I. 1-től Alaptörvény), valamint az önkormányzati törvényben (1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról) rögzített rendelkezések. Ennek egyik fontos szabálya, hogy a helyi önkormányzatok önállóan és saját felelősségre gazdálkodnak. Ez lényegében azt jelenti, hogy Magyarországon a helyi önkormányzatok kötelezettségei mögött semmiféle állami garancia nem található. Azért fontos hangsúlyozni, hogy Magyarországon nincs ilyen garancia, mert vannak más országok ahol viszont van, többek között Ausztria is ilyen ország. Tovább haladva ezen a gondolatmeneten odáig jutunk el, hogy tulajdonképpen a helyi önkormányzatok szabadon vehetnek fel hiteleket és bocsáthatnak ki kötvényeket forrásszerzés céljából. Az előbb említett gondolatmenet fontos a helyi önkormányzatok pénzügyi helyzetének elemzése kapcsán is.

A helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatokhoz állami hozzájárulást kapnak a központi szinttől. Fontos hangsúlyozni, hogy a hozzájárulás nem egyenlő a támogatásokkal. Hozzájárulás esetén egy meghatározott összeggel történő kiegészítésről van szó, nem pedig valamely feladat finanszírozásának teljes összegű átvállalásáról.

Ennek kettős célja van: egyrészt a központi szint biztosítja a helyi szint számára elegendő forrást, másrészt egyfajta ösztönzési funkciót is próbál érvényesíteni azzal, hogy a helyi önkormányzatokat költségtakarékosságra próbálja ösztönözni.

Természetesen a helyi önkormányzatok nem csak hozzájárulásokat kapnak, hanem saját bevételre is van joguk. Ez azt jelenti, hogy joguk van helyi adó kivetésére. Ebben a tekintetben különbség van helyi és megyei önkormányzatok között, ugyanis a megyei önkormányzatoknak nincs joguk saját bevételre, nem vethetnek ki adókat. A megyei önkormányzatok eladósodásának okai sok szempontból itt keresendők. Vagyon szempontjából a helyi önkormányzatok egyrészt Törzsvagyonnal, másrészt Vállalkozói vagyonnal rendelkeznek.

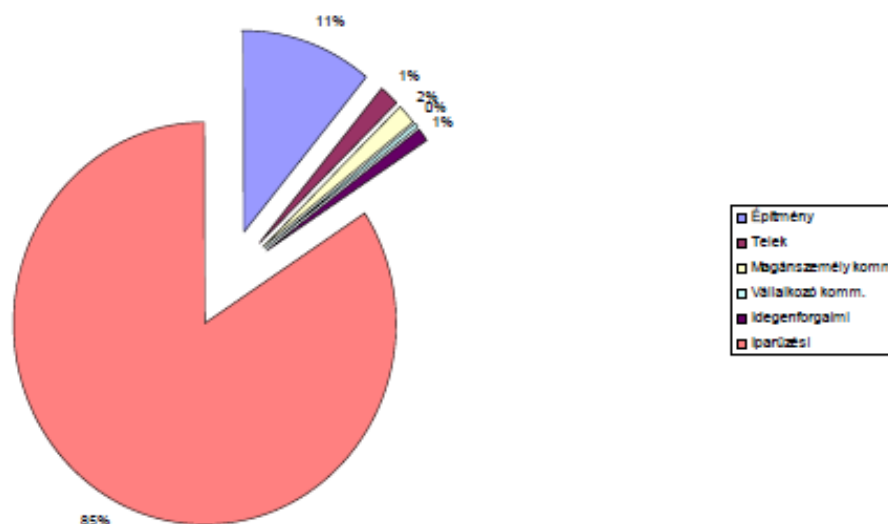
A helyi önkormányzatok költségvetése

A helyi önkormányzatok, hasonlóan a központi kormányzatokhoz minden évben költségvetést készítenek, mely nem csak egy pénzügyi terv, hanem konkrét pénzalapként is értelmezhető, amely meghatározott célok finanszírozását szolgálja. Egy költségvetés, mint olyan rendelkezik bevételi valamint kiadás oldallal.

Önkormányzati bevételek

A helyi önkormányzatok, mint arról korábban már szó volt, rendelkeznek a helyi adó kivetésére való joggal. Helyi adók között kell megemlíteni a helyi iparüzési adót, az idegenforgalmi adót, az építmény adót, a kommunális adót, valamint a telekadót is. Az előbb említett helyi adók közül legjelentősebb a helyi iparüzési adó, mely az összes helyi adóból származó bevétel 85%-át teszi ki.

2008. évi helyi adóbevételek megoszlása

Forrás: Dr. Vigvári András - Közpénzügyi alapok c. tantárgy (előadás) [2011.április]

Sajátbevételek között kell kimutatni továbbá a használati díjakat, valamint a vagyonhasznosítási bevételeket.

A forrásszabályozás kapcsán fontos megemlíteni az adómegosztást, mely a központi és a helyi szint közötti adómegosztást jelenti. Ez az önkormányzatok számára, mint átengedett központi adókként jelenik meg. Ilyen például a személyi jövedelemadó 8%-ának helyi szintre történő átengedése, valamint a gépjárműadó esetében az a tény, hogy bár központi adóként funkcionál, mégis helyi szinten szedik be.

Az önkormányzatok a központi szinttől bizonyos feladatokra, támogatásokat kapnak, ezeket más szóval kormányzati szektoron belüli transzfereknek nevezzük. Ezek a transzferek lehetnek egyrészt kötött, valamint szabad felhasználásúak, finanszírozás mértéke szerint beszélhetünk illesztett és nem illesztett támogatásokról, de akár megkülönböztethetjük őket a folyósítás bázisa szerint is, itt van fejkvóta, felhasználók száma, formula, valamint településhez kötött finanszírozás. A formula alapján történő finanszírozás meglehetősen fontos az elmaradott gazdasági térségek felzárkóztatása során, hiszen itt nem 1-1 paraméter, hanem több paraméter alapján számított formula alapján kerül meghatározásra az adott helyi önkormányzatnak nyújtott transzfer összege. Speciális transzfernek minősül az Egészségbiztosítási Alapból nyújtott transzfer, hiszen ezek a

kifizetések az egészségügyi szolgáltatás fenntartására irányulnak, azt segítik elő, ugyanis az egészségügyi szolgáltatás biztosítása alapkövetelmény, jogszabályban, kötelező jelleggel előírt önkormányzati feladatnak számít.

Hangsúlyozni kell, hogy vannak az országban meghatározott területek, melyek elmaradottnak tekinthetők. Ezen területek felzárkóztatása céljából fontos hogy az egyes helyi önkormányzatok bevételi kapacitásai közötti eltérés némileg mérséklődjön, valósuljon meg ezen helyi önkormányzatok közötti egyfajta kiegyenlítődés. Ez lényegében a helyi önkormányzatok közötti redisztribúcióként is értelmezhető.

Akár a központi költségvetéstől, akár az Európai Uniótól meghatározott projektekre különféle fejlesztési támogatásokat kaphatnak a helyi önkormányzatok. Meghatározott esetekben bevétel forrásként elképzelhető bizonyos összegű pénzátadás a költségvetési szektoron kívülről. Ez jellemzően valamilyen projekt megvalósítása során megvalósuló magántőke megjelenését jelenti.

Az elmúlt két évtizedben a saját bevételek növekvő mértékben kerültek beszámításra az önkormányzati feladatellátás finanszírozásába. A központi költségvetésből származó önkormányzati bevételek (állami támogatás, hozzájárulás, az átengedett adók, az államháztartás más alrendszereitől működési célra átvett pénzeszközök) részaránya az 1993. évi 72,7 százalékról a 2009. évre kétharmad alá csökkent, ezzel egyidejűleg a saját folyó bevételeké 18 százalékról közel egyharmadra nőtt. Ezen belül a helyi adók és az illetékek részaránya meghatározó, településtípusonként azonban ez jelentős eltéréseket mutat. Lényegében tehát megállapítható, hogy a közel húszéves időszak alatt a központi költségvetési juttatások mértéke, aránya folyamatosan csökkent, míg az úgynevezett működési és saját bevételi elvárások nőttek.

Önkormányzati kiadások

A helyi önkormányzatok számára, korábban már említett módon vannak úgynevezett kötelezően ellátandó feladatok. Napjainkban már a legtöbb településen található általános iskola, vagyis a közoktatás egyik fontos területe az adott helyi önkormányzatok kiadásainak. Másik ilyen jelentős terület az egészségügyi szolgáltatás biztosítása, vagyis rendelők fenntartása, karbantartása, szakképzett orvosok megfizetése, stb. Minden helyi önkormányzatnak kötelessége megfelelő úthálózatot kialakítani, ezeket fenntartani, szükség esetén felújítani, vagyis nélkülözhetetlen a település fenntartás, valamint a kommunális szolgáltatások kivitelezése. Az igazgatási költségek szintén fontos elemei a

kiadásoknak, a polgármesteri hivatal - mely önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik – fenntartásának költségei szintén az adott helyi önkormányzatot terhelik, akár csak a polgármester, valamint a képviselő testület munkabére is. A környezetvédelem, valamint a lakásgazdálkodás szintén a helyi önkormányzati feladatok, így a kiadások oldalának is szerves részét képezik.

A helyi önkormányzatok kiadásait sok szempont szerint lehet csoportosítani. Közgazdasági osztályozás szerint beszélhetünk folyó és felhalmozási célú kiadásokról. Másik csoportosítási lehetőség, ha a kiadásokat funkcionális osztályozás szerint különböztetjük meg egymástól. Ebben a csoportosításban lehet államhatalmi (általános közszolgáltatások, védelem rendvédelem és közbiztonság), jóléti (oktatás, egészségügy, társadalombiztosítási és szociális jóléti szolgáltatások, lakásügyek, települési és kommunális szolgáltatások, szabadidős, kulturális és vallási tevékenységek, szolgáltatások), gazdasági (tüzelő-, üzemanyag- és energia ellátás, mező-, erdő-, hal-, és vadgazdálkodás, bányászat, ipar, közlekedés, távközlés, egyéb gazdasági tevékenységek és szolgáltatások, környezetvédelem) valamint egyéb kiadásokról (államadósság kezelés, államháztartás finanszírozása) beszélni. Utóbbi csoportosítás (tehát a funkcionális osztályozás) arra a kérdésre ad választ, hogy milyen közpolitikai célokra költődik el a pénz. Ennek meghatározására jött létre a kormányzati funkciók egységes osztályozási rendje (COFOG, Classification of the Functions of Government). Az előbb felsorolt kiadási csoportok a COFOG szerinti osztályozást követik azzal a két különbséggel, hogy találhatók még úgynevezett főcsoportba nem sorolható tételek (F16), valamint azzal, hogy helyi szinten bizonyos feladatokat nem kell (nem lehet) ellátni, ilyenek például a védelem (F02), de itt kell megemlíteni az államadósság-kezelést, valamint az államháztartás finanszírozását is (F15). A következő táblázat a helyi önkormányzati szektor 2010-es kiadási szerkezetét tartalmazza funkcionális osztályozás szerint:

Az önkormányzatok kiadásainak funkcionális alakulása

Megnevezés	Kiadás	
	2010. évi teljesítés	Megoszlás
	(millió forint)	(%)
A.) Állami működési funkciók	505 361,9	14,8
B.) Jóléti funkciók	2 296 841,7	67,5
Oktatás	920 451,8	27,0
Egészségügy	383 984,6	11,3
Társadalombiztosítási, szociális és jóléti szolgáltatás	507 460,5	14,9
Lakásügyek, települési és kommunális szolgáltatás	296 033,1	8,7
Szabadidős, kulturális és vallási tevékenység és szolgáltatás	188 911,7	5,6
C.) Gazdasági funkciók	529 118,0	15,5
D.) Államadósság-kezelés	0,0	0,0
E.) Funkciókba nem sorolható tételek	74 156,5	2,2
ÖSSZESEN:	3 405 478,1	100,0

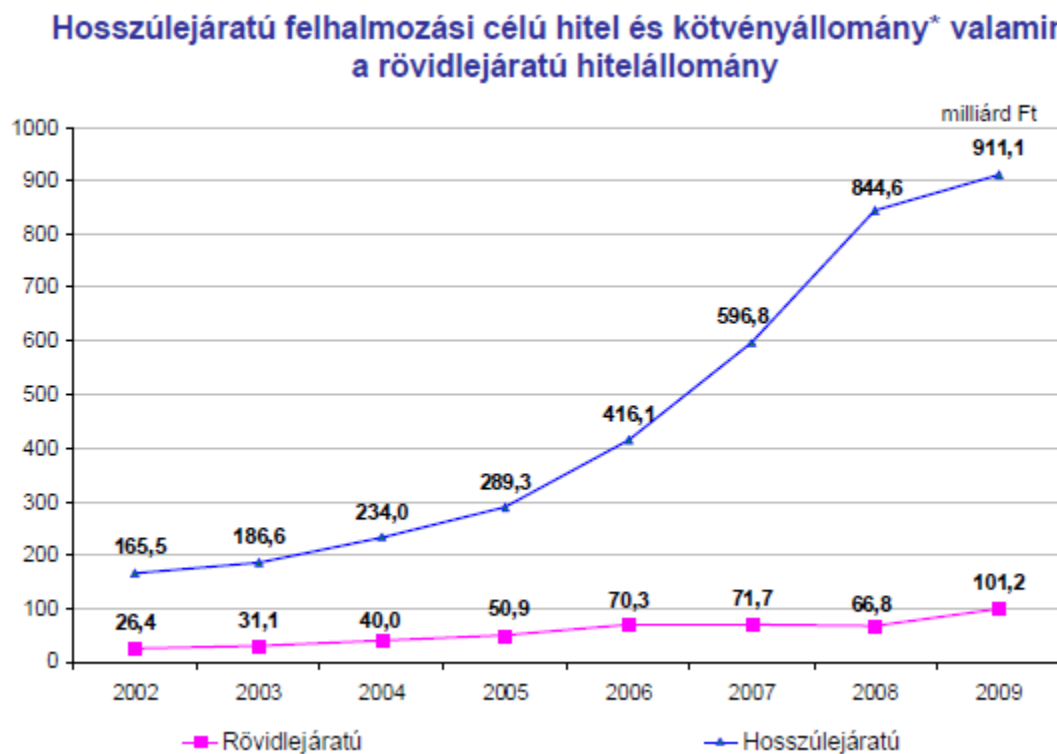
Forrás: <http://www.parlament.hu/irom39/03927/adatok/altind.pdf> Letöltés dátuma: 2011.11.01

Az önkormányzati rendszer adóssága

A helyi önkormányzatok napjainkra egyre jelentősebb mértékben eladósodnak. Ennek ténye ma már vitathatatlan. Magyarországon köszönhetően a liberális szabályozásnak – tehát annak, hogy semmiféle állami garancia nem áll az önkormányzati hitelfelvételek és kötvény kibocsátások mögött – a helyi önkormányzatok (akár egymással is versengve) szabadon léphetnek ki a tőkepiacra. Napjaink egyik nagy kérdése a magyar államháztartás kapcsán, hogy sikerül e jól működő modellt alkalmazni az önkormányzatok forrásallokációja során. Annyi mindenesetre tény, hogy a jogalkotók tervezik a jelenlegi liberális szabályozás szigorítását. Korábban már szó volt arról, hogy Ausztriában van állami garancia az önkormányzatok hitelfelvételei, valamint kötvénykibocsátásai mögött. Látható tehát, hogy a szub- nacionális szint hitelfelvételének szabályozása országonként különböző.

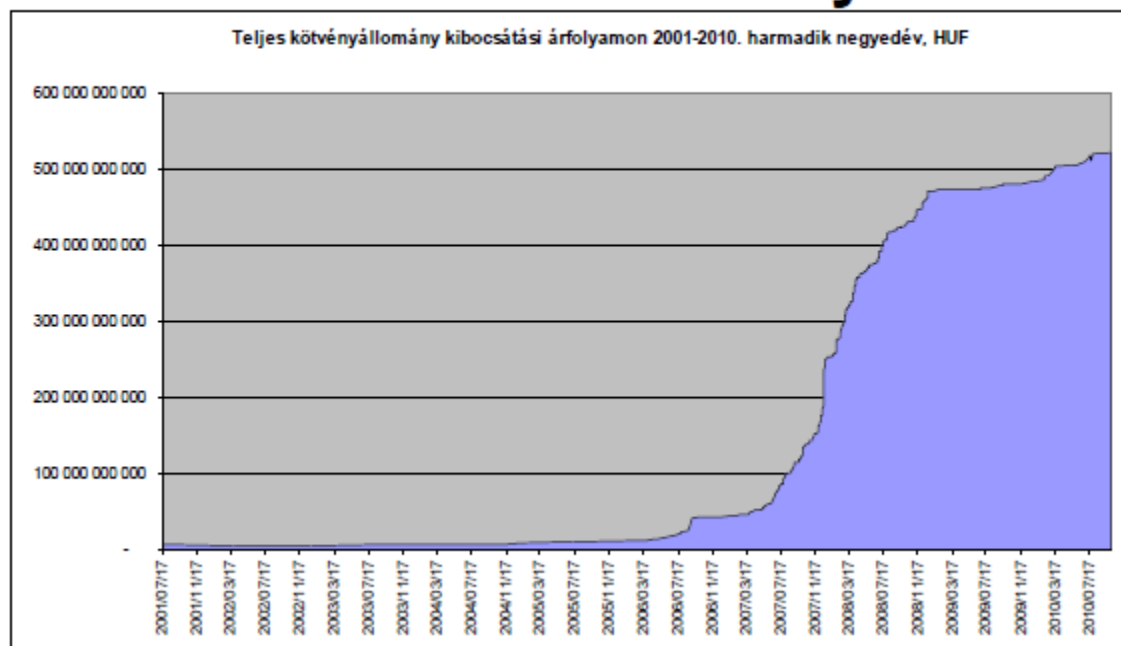
Az önkormányzatok külső forráshoz jutásának alapvetően két módja létezik: hitelfelvétel a bankrendszerből és kötvénykibocsátás. Ha csak a rövid lejáratú hitelállomány alakulását vizsgáljuk, akkor nem tapasztalhatunk számottevő növekedést az elmúlt 8-9 évben. Ezen hitelek aránya egyébként is jóval alacsonyabb a hosszúlejáratú felhalmozási hitelekhez képest. Ha azonban megvizsgáljuk a hosszúlejáratú felhalmozási hiteket, valamint a kötvényállomány alakulását, akkor láthatjuk, hogy az önkormányzati rendszer eladósodása során főleg ezen instrumentumok játszották a vezető szerepet. Az elmúlt években, de leginkább 2006-tól kezdődően egy meredek trend figyelhető meg, melyet az alábbi ábra is jól tükröz.

Hosszúlejáratú felhalmozási célú hitel és kötvényállomány valamint a rövidlejáratú hitelállomány
2. ábra

Forrás: Dr. Vigvári András - Közpénzügyi alapok c. tantárgy (előadás) [2011.március]
Mélyebbre menve az előbbi gondolatmenetben megállapíthatjuk azt a tényt, hogy a 2006-tól kezdődő növekvő hitel és kötvény állomány főleg a kötvényállomány növekedésében keresendő, ezt láthatjuk is az alábbi ábrán.

Az eladósodás tényei

Forrás: Dr. Vigvári András - Közpénzügyi alapok c. tantárgy (előadás) [2011.március]

A 4. táblázatból látható, hogy az önkormányzatok egyensúly- javítására tett intézkedések nem voltak eredményesek. Annak ellenére differenciáltan, de drasztikusan emelkedett ugyanis az önkormányzati hitel- és kötvényállomány, hogy az önkormányzatok többsége a költségvetés végrehajtása során növelte a terven felüli sajátbevételeket, s a vagyonértékesítésből is többletbevétel származott, emellett jelentős mértékben éltek a különféle támogatások és pályázatok révén megszerezhető többletforrásokkal, és – nem utolsó sorban – számos takarékosági intézkedést kezdeményeztek. Ez azzal is járt, hogy – általánosságban igaz – mind a feladatellátás színvonala, mind a tárgyi eszközállomány felújításában fokozatos visszalépés történt.

Ha megvizsgáljuk a 2007-2008-as önkormányzati kötvény kibocsátásokat számos érdekes adatra bukkanhatunk. A 2007-2008-as önkormányzati kötvénykibocsátások jellemzően svájci frankban történtek, az összes kötvénykibocsátás értékéhez viszonyítva a svájci frankban denominált kötvények aránya 77%, míg az euróban denominált csak 11%, a forintban denominált kötvények aránya pedig csak 12%. A kötvénykibocsátások denominációja egyébként hasonlít a lakosság akkori hitelfelvételeinek denominációjához. Meglehetősen nagy kockázatot jelenthet egy ország államadosságának más valutában lévő, vagy aránytalanul magas arányú denominációja, hiszen akár egy kismértékű árfolyamváltozás is 1-2 százalékponttal növelheti (vagy csökkentheti) az államadosság

GDP-hez viszonyított mértékét. Sajnálatos eset a 2011 júliusában bekövetkezett svájci frank árfolyamának forinthez viszonyított drasztikus erősödése, mely egyszerre okozta a helyi önkormányzatok számára kötvényállományuk után fizetendő törlesztő részletek növekedését, valamint a GDP- arányos államadósság emelkedését is.

A megyék és a megyei jogú városok kötvénytartozása a legnagyobb arányú a költségvetésükhöz viszonyítva. A kötvénykibocsátásból származó pénzeszközök egy részét felhasználták, elsősorban felhalmozási, kisebb részt működési célokra, illetve részben a korábban felvett hitelek visszafizetésére fordították; nagyobb hányadát egyelőre „fiatalítják” a pénzügyi szektoron belül. A megyei önkormányzatok esetében a pénzügyi kockázat a legnagyobb, mivel ezen kör saját bevétellel – az intézményi működési bevételeken túl – jellemzően nem rendelkezik és fedezettként kizárólag a forgalomképes vagyon használható fel, a törzsvagyon nem.

A kötvénykibocsátások pénzügyi- jogi következményei mind gazdasági, mind politikai kockázatokat hordoznak, ugyanis jellemző, hogy a kötvénykibocsátás 15–25 éves futamidőre és a tőketörlesztés megkezdéséhez meghatározott türelmi idő 1–10 év között változott. A költségvetési beszámolók szerint a 2005–2008. közötti években az önkormányzatok növekvő aránya egészítette ki kötvénykibocsátás útján bevételeit.

Az eladósodás vizsgálata kapcsán nem hagyható figyelmen kívül az önkormányzati kötvénylejáratok évek szerinti megoszlása. Ebben az esetben szembetűnő a 2027-es és 2028-as év, amikor is mai pénzben közel 160 Mrd Ft, illetve több mint 120 Mrd Ft visszafizetési kötelezettség jelentkezik. Vagyis a 2007-es, illetve 2008-as kötvénykibocsátások főleg 20 éves lejáratú kötvényeket jelentettek.

Kötvénykibocsátásra 2005-ben minimális mértékben került sor, míg 2006–2008 között elsősorban a megyei, megyei jogú városi, Budapest főváros kerületi, városi önkormányzatoknál történt – döntően fejlesztési és adósságrendezési célra – kötvénykibocsátás. A kötvénykibocsátás legkisebb összege 0,2 milliárd forint, legnagyobb összege 12 milliárd forint volt. A 2006–2008 közötti években az összes önkormányzat 6,9 százalékánál volt kötvénykibocsátásból elért bevétel, a megyei önkormányzatok 95 százalékánál, a megyei jogú városi és a Budapest fővárosi kerületi önkormányzatok 56–56 százalékánál, valamint a városi önkormányzatok 46 százalékánál. Az ellenőrzött önkormányzatok többsége 2007–2008. évben devizaalapú, változó kamatozású kötvényt bocsátott ki.

Ennek következménye, hogy a hitelfelvevők még csak nem is a következő, hanem a későbbi ciklusok polgárainak pénzügyi mozgásterét szűkítik, kockázatos árfolyam- és változó kamat-értékkel (ugyanis a kötvények kibocsátása többségében devizában történt).

A helyi önkormányzatok pénzforgalmát, mint arról már szó volt a bankrendszer bonyolítja le. Az önkormányzatok hiteleit a bankrendszertől kapják, ennek értelmében a bankrendszer számára is, valamint végső soron az ország pénzügyi rendszerének egésze szempontjából is fontos, hogy a helyi önkormányzatok ne legyenek csőd közelben, valamint ne jussanak csődbe. A bankok önkormányzati szektorral szembeni kitettségének vizsgálata során látható, hogy 2002-ben az önkormányzati kitettség a bankok mérlegfőösszegeinek százalékában csak 1,0% volt, míg 2009-ben ugyanez a mutatószám már 2,7%.

A bankok önkormányzati szektorral szembeni kitettsége

4. ábra

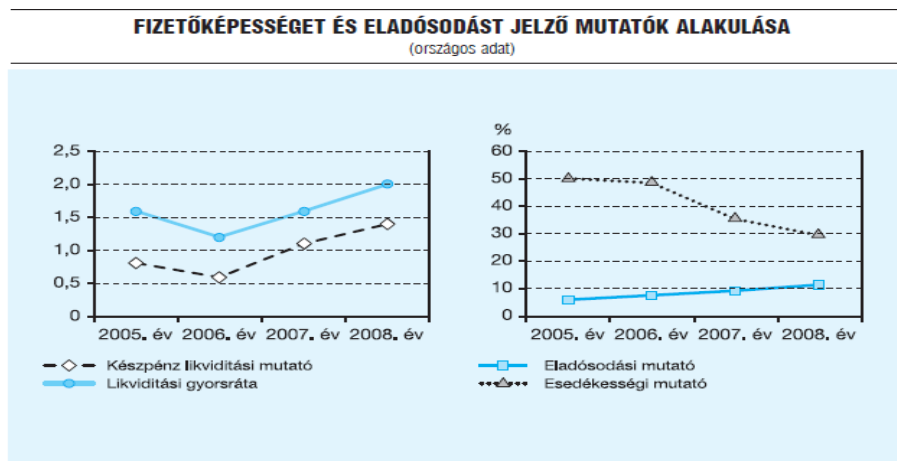
Forrás: Dr. Vigvári András - Közpénzügyi alapok c. tantárgy (előadás) [2011.március]

A helyi önkormányzatok fizetőképessége és eladósodása

A helyi önkormányzatok összesített adatai alapján számított eladósodási mutató⁸ 2005–2008 közötti folyamatos emelkedése jelzi, hogy az összes forráson belül emelkedett a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek együttes aránya. Ugyanezen időszakban az összes fizetési kötelezettségen belül csökkent a rövid lejáratú kötelezettségek aránya a hosszú lejáratú kötelezettségek nagyobb arányú emelkedése hatására. Az eladósodás az önkormányzatok pénzügyi helyzetét hosszú távon kedvezőtlenül befolyásolja. A készpénz-likviditási mutató⁹ és likviditási gyorsráta¹⁰ 2005–2006 között csökkent, azonban a 2007–2008. évek végén mindkét mutató értéke növekedett az év utolsó hónapjaiban történt kötvénykibocsátásokból származó bevétel betétlekötése, illetve pénzeszközök közötti nyilvántartása hatására. A likviditási mutatók 2007–2008. év végi emelkedése azonban nem jelenti a fizetőképesség tartós, kedvező irányú változását. A kötvénykibocsátásból származó bevétel visszafizetési kötelezettsége ugyanis – az 1–10 éves türelmi idő lejártát követően – mint rövid lejáratú kötelezettség a tárgyévi fizetőképességet a korábbiakhoz viszonyítva csökkenteni fogja. A pénzügyi mutatók együttesen rámutatnak az önkormányzatok fokozódó eladósodására, a pénzügyi helyzet kedvezőtlen irányú változására.

Fizetőképességet és eladósodást jelző mutatók alakulása

5. ábra

Forrás: Lóránt Zoltán: Pénzügyi Szemle [2010.55.évf. 3. szám]/632.old.

⁸ Eladósodási mutató = (összes kötelezettség – egyéb passzív pénzügyi elszámolások)/összes forrás

⁹ Készpénz-likviditási mutató = pénzeszközök/rövid lejáratú kötelezettségek

¹⁰ Likviditási gyorsráta = (követelések + forgatási célú értékpapírok + pénzeszközök)/rövid lejáratú kötelezettségek

Esedékességi mutató = rövid lejáratú kötelezettségek/ (összes kötelezettség – egyéb passzív pénzügyi elszámolások)

Az önkormányzati vagyongazdálkodás

Az önkormányzati feladatellátást tartósan biztosító befektetett eszközökön (ingatlanok, gépek, járművek stb.) kívül az önkormányzat vagyonára hatást gyakorló döntéseket, így a kötvénykibocsátást, illetve a rövid lejáratú értékpapír- vásárlásokat és a vagyonelemekkel összefüggő napi pénzgazdálkodást is tekinthetjük a vagyongazdálkodás tágan értelmezett témakörének.

A helyi önkormányzati jogok – s ezen belül a tulajdonjog – a településen választójoggal rendelkező lakosok, választópolgárok közösségét illetik meg. A választópolgárok az önkormányzashoz való közösségi jogaikat az önkormányzati testületbe választott képviselőik útján, illetve a helyi népszavazáson való részvételükkel közvetlenül gyakorolják. Az önkormányzati tulajdon alanya valójában a település lakóinak közössége, amely azonban csak kivételesen – helyi népszavazás esetén – gyakorolhatja közvetlenül a tulajdonjogát. Erre akkor kerülhet sor, amikor a helyi önkormányzat meghatározott vagyontárgy vagy vagyonrész elidegenítését, megterhelését, illetve más célú hasznosítását önkormányzati rendeletben helyi népszavazáshoz köti. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület, illetve megyei, fővárosi önkormányzatnál a közgyűlés rendelkezik.

Az önkormányzati törvényben megfogalmazott általános gazdálkodási felelősség keretében a vagyongazdálkodás biztonságáért a képviselő-testület (közgyűlés), vagyongazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester (közgyűlés elnöke) a felelős. A szabályszerűség részét képezi a nyilvántartás, adatszolgáltatás, amiért az önkormányzat jegyzője a felelős.

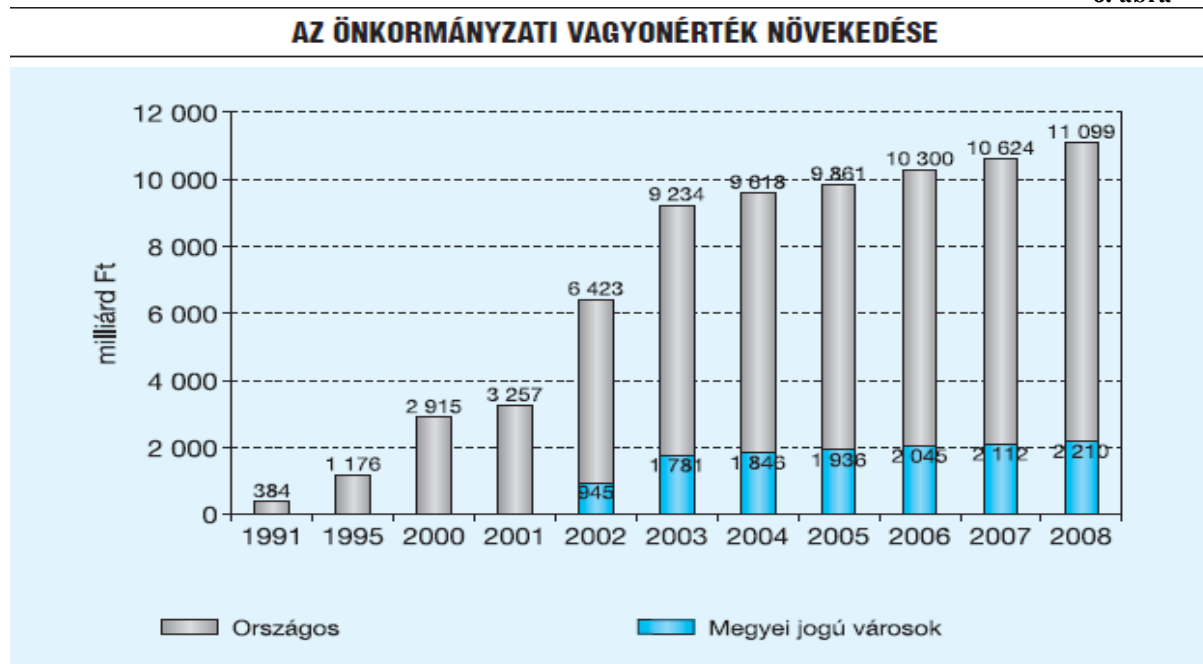
Mint arról korábban már szó esett, a központi költségvetés az önkormányzatot terhelő kötelezettségekért nem vállal felelősséget, vagyis a veszteséges vagyongazdálkodás következményei az önkormányzatot terhelik.

Az elmúlt 20 év alatt az önkormányzati saját vagyon – mely az eszközök értéke csökkentve a kötelezettségekkel - nagysága jelentősen nőtt: 1991-ben 369,5 Mrd Ft, míg a 2009. év végére ez az összeg elérte a 11.000 Mrd Ft-ot. Ebben az összegben a befektetett pénzügyi eszközök és a tárgyi eszközök aránya jelentős. Természetesen, ahogy a különböző eszközök értéke megváltozott, úgy az önkormányzati vagyon szerkezete, összetétele is jelentős változáson ment keresztül. Az üzemeltetésre, működtetésre átadott

eszközök aránya a jelentős nagyságú infrastrukturális fejlesztések eredményeként megnövekedett.

Az önkormányzati vagyonérték növekedése

6. ábra

Forrás: Lóránt Zoltán: Pénzügyi Szemle [2010.55.évf. 3.szám]/635.old

A fenti ábrából több következtetés is levonható. Egyrészt látható hogy a megyei jogú városok vagyoni részesedése 20%- a az önkormányzati vagyonnak, valamint az is, hogy 2001-től kezdve az önkormányzati vagyonérték megháromszorozódott. Utóbbi oka, hogy 2001. évtől jogszabály írta elő a vagyonértékelést és 2001-ben számos önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan volt nyilvántartási érték nélkül, illetve 100 Forintos eszmei értéken. Más oldalról: a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, parkok, erdők, egyéb földterületek, vizek és közcélú vízi létesítmények 95 százaléka nem volt értéken nyilvántartva, ugyanígy a beépített ingatlanok földterülete, valamint a beépítetlen lakó- és üdülőtellek mintegy 80 százaléka. Ezek többségének nem szakszerű felértékelése jelentősen torzítja az önkormányzat vagyonát, annak összetételét.

A számvevőszéki ellenőrzések rávilágítottak az eszközök értéke kimutatásainak – a következőkben sorra vett – legfőbb hiányosságaira, amelyek miatt a könyvviteli mérlegben szereplő vagyonérték még 2009. év végén sem tekinthető teljes körűen valósnak. A tárgyi eszközökhöz tartozó ingatlanok, gépek, berendezések és járművek bruttó nyilvántartási értékei 1969 óta nem követték a forgalmi értékváltozást. A jogszabályi szabályozás alapján az önkormányzatoknak legkésőbb 2003. év végéig minden ingatlant értékelni kellett, és ezt a nyilvántartásukban is át kellett vezetni. A

forgalomképes ingatlanokat, valamint minden földterületet (az út alattit is) piaci alapú értékelési módszerrel, a korlátozottan forgalomképes, illetve a forgalomképtelen ingatlanokat – kiadott útmutató szerint – költségalapú vagy másképpen nettó pótlási költségértékelési módszerrel. Ez a számviteli nyilvántartást is érintette. Az egyes önkormányzatok vagyoni helyzete, kötvénykibocsátása és záró pénzkészlete a tárgyévi kiadások százalékában egyenetlenül oszlik meg. Kedvezőtlen az is, hogy a beruházásokra fordított kiadások bővülése mellett folyamatosan növekedett a kötelezettségek év végi állománya, ugyanakkor a pénzügyi egyensúlyt elősegítő forgóeszközök aránya mérséklődött. Ebből következik, hogy a helyi önkormányzatok pénzügyi helyzete önkormányzat- típusonként és egy- egy önkormányzatot tekintve is eltérő. 2009. évi adósságállományuk meghaladta az 1000 milliárd forintot, ami főként beruházási és fejlesztési célú hitelfelvételből, valamint kötvénykibocsátásból származott. A devizaalapú kötvénykibocsátás adósságszolgálatlaltal kapcsolatos jövőbeli kockázatai jelentős mértékben megnöttek az árfolyamkitettség, valamint a változó kamatmérték miatt. Az önkormányzatok együttes kötvénykibocsátása 2009.év végével 469,5 milliárd forint volt.

Az önkormányzatok csőd közeli helyzete

Az önkormányzati vagyongazdálkodáshoz szorosan kapcsolódik az önkormányzatok csőd közeli helyzetének elemzése. Különösen indokolt ez a kérdés, ugyanis az elmúlt években több mint 30 önkormányzat került az adósságrendezési eljárásról szóló törvény hatálya alá. Amikor a helyi önkormányzatok belépnek a piaci szférába, akkor az ott megkötött szerződéseiknek megfelelően kötelesek eljárni, az, hogy közfeladatot látnak, el nem szolgálhat okként arra, hogy hitelezőik kárt szenvedjenek.

A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény olyan eljárási rendet határoz meg, amely biztosítja azt, hogy a hitelezők hozzájussanak a követeléseikhez, ugyanakkor a helyi önkormányzatok kötelező feladatainak ellátása az adósságrendezési eljárás alatt is folyamatos legyen. E kettős célt erősítette meg a 38/2000. (X. 31.) alkotmánybírósági határozat, amely megerősítve korlátozza az adósságrendezésbe vonható vagyon körét: kizárólag a hivatkozott törvényben meghatározott forgalomképtelen törzsvagyon feletti, valamint a hatósági feladatok és alapvető lakossági szolgáltatások ellátásához szükséges vagyon feletti vagyonrész vonható be az adósságrendezésbe.

Ebből következik, hogy a közjogi alapú önkormányzati közfeladat-ellátási kötelezettség az önkormányzati „csőd” esetén is elsődleges fontosságú, ami kizárja e közjogi jogalanyok jogutód nélküli felszámolhatóságát, vagyis jogutód nélkül nem szűnhet meg az inszolvens önkormányzat.

ESZTERGOM VÁROS ÖNKORMÁNYZATA LIKVIDITÁSI HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA

Tervezett

Az önkormányzatnál az egyik legfontosabb megállapítás, hogy a tervezett kiadások és a bevételek 2007-től 2009-ig folyamatosan emelkedtek és csak a 2010. évre csökkentek az előző évhez képest. Összességében a 2007. évről a 2010. évre a tervezett költségvetési bevételek 8,4%-al csökkentek, míg a tervezett költségvetési kiadások 22,7%-al növekedtek.

A 2007, 2008 és 2010 évben a költségvetési bevételek és kiadások nem voltak egyensúlyban, vagyis a tervezett költségvetési bevételek nem nyújtottak elegendő fedezetet a költségvetési kiadásokra. A hiány mértéke a kiadásokhoz viszonyítva 3,4%, 4,5%, valamint 28%. Egyedül a 2009. évi költségvetés során haladták meg a tervezett bevételek a kiadások szintjét (651 millió Ft-tal), ennek oka azonban az előző évek kötvénykibocsátásaiból származó bankbetétként elhelyezett 4300,1 millió Ft pénzmaradvány, mely a 2009. évi költségvetési bevételt növelte.

Az önkormányzatnál 2007-től 2009-ig a működési célú költségvetési bevételek fedezték a működési célú költségvetési kiadásokat, vagyis ezen időszakokban (2007 és 2008) a költségvetési hiány azért alakult ki, mert a felhalmozási célú bevételek nem fedezték a felhalmozási célú kiadásokat. 2010-ben azonban, már a tervezett működési célú bevételek sem fedezték a tervezett működési kiadásokat, így a hiány mind a működési bevételek/kiadások, mind a felhalmozási bevételek/kiadásokra visszavezethető.

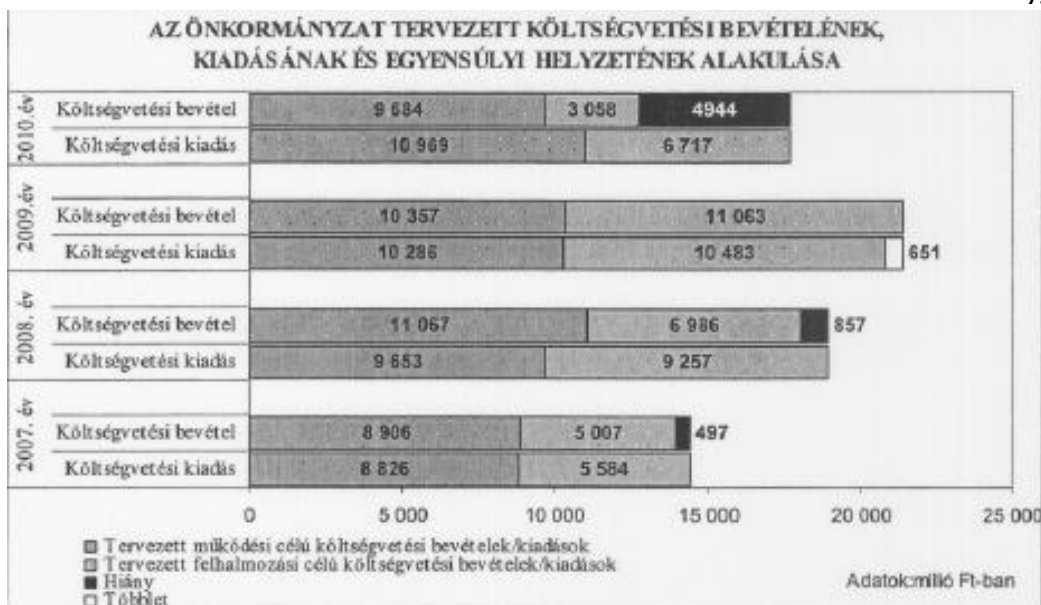
Az Önkormányzat a költségvetés során tervezett hiányt hosszú-, és a költségvetési évet meghaladó lejáratú rövid lejáratú hitelek felvételével, valamint fejlesztési célú kötvénykibocsátással tervezte finanszírozni. A 2007. évben 1000 millió Ft kötvénykibocsátást, a 2008. évben 1500 millió Ft kötvénykibocsátást, a 2010 évben pedig egyrészt 4500 millió Ft értékű kötvénykibocsátást, 673 millió Ft hosszú lejáratú

(felhalmozási célú hitel), valamint 1660 millió Ft rövid lejáratú (működési célú) hitel felvételét tervezték.

A 2007-2009. évi költségvetések tervezése során a jegyző a költségvetés végrehajtása érdekében a folyamatos likviditás feltételeinek kialakításáról az Ámr. 29. § (1) bekezdés j pontja, a 2010. évben az Ámr. 36. § (1) bekezdésének k pontja alapján előirányzat felhasználási terv készítésével, a 2007-2008. években folyószámlahitel- keret tervezéssel, a 2010. évben rövidlejáratú hitel felvétel tervezéssel gondoskodott.

Az alábbi ábra tartalmazza az Önkormányzat 2007-2010 közötti tervezett költségvetési bevételeinek és kiadásainak, valamint egyensúlyi helyzetének alakulását:

Az önkormányzat tervezett költségvetési bevételeinek, kiadásának és egyensúlyi helyzetének alakulása
7. ábra

Forrás: ÁSZ jelentés Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről 29. old. [2011. január]

Tényleges

Az Önkormányzatnál a teljesített költségvetési bevételek és kiadások is növekedtek 2007-ről 2009-re. A teljesített költségvetési bevételek folyamatosan, míg a teljesített költségvetési kiadások 2007-ről 2008-ra emelkedtek, azonban 2008-ról 2009-re már csökkentek. A 2008. évben teljesített 17.411 millió Ft költségvetési kiadás növekedése mögött elsősorban a személyi juttatások, munkaadókat terhelő járulékok, a dologi jellegű kiadások, az államháztartáson kívülre juttatott pénzeszközátadások, valamint a felhalmozási célú (beruházási és felújítási) kiadások növekedése áll. Az előbb említettek a következő ábrán láthatók:

Az önkormányzat teljesített költségvetési bevételének, kiadásának és egyensúlyi helyzetének alakulása
8. ábra

Forrás: ÁSZ jelentés Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről 31. old.[2011.január]

Az ábrából látható, hogy a költségvetések teljesítése során a realizált bevételek nem nyújtottak elegendő fedezetet a megvalósított feladatok költségvetési kiadásaira. A hiány összege 2007-ben 984 millió Ft (497 millió Ft helyett), 2008-ban 3052 millió Ft (857 millió Ft helyett), 2009- ben 195 millió Ft volt, szemben az eltervezett költségvetési többlettel.

A működési célú bevételek csak a 2007. évben nyújtottak fedezetet a működési célú kiadásokra, 2008- 2009- ben már nem, pedig a költségvetési tervek során ezekkel is számoltak. A hiány összege a 2008. évben 1.092 millió Ft, a 2009. évben 629 millió Ft volt. A felhalmozási bevételeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy csupán a 2009. évben (434 millió Ft- tal) haladták meg a felhalmozási kiadásokat, a 2007. évben és a 2008. évben egyaránt (1.238 millió Ft- tal, illetve 1.960 millió Ft- tal) elmaradtak attól.

A terv-tény eltérések okai

Mint minden változás, így a tervezett és teljesített költségvetési bevételek és kiadások közötti eltéréseknek is számos oka lehetnek.

A helyi adóbevételek a 2008- 2009. években 85,7- 92%- ra teljesültek. Az időszak folyamán az iparüzési adóbevételek 83,1- 92%- ra teljesültek, ezzel 658 millió Ft- tal, valamint 235 millió Ft- tal maradtak el a tervezettől. Az elmaradások mögött áll a 2008. év második felétől jelentkező gazdasági válság, mely az adóalanyoknál bevételkiesést eredményezett, valamint az esztergomi autógyárnál az autóértékesítések számai sem érték el a tervezett szintet.

A tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételek az eredeti előirányzathoz képest 19,7- 38,3- 1,8%-ra teljesültek. Az ebből a forrásból várt bevételek a 2007. évben a tervezett 1069 millió Ft helyett csak 211 millió Ft- ot, a 2008. évben a tervezett 2.016 millió Ft helyett csupán 772 millió Ft-ot, a 2009. évben pedig a tervezett 3.075 millió Ft helyett mindössze 56 (!) millió Ft- ot érték el. Ennek legfőbb oka, hogy az Ipari parkban a telek és ingatlan értékesítések száma elmaradt a tervezettől. Ez szintén a gazdasági válságra vezethető vissza.

A pályázatokból származó támogatásértékű bevételek teljesülése 58,3- 17,2- 17,9% volt. A 2007. évben a tervezett 894 millió Ft helyett 521 millió Ft, a 2008. évben a tervezett 1.826 millió Ft helyett 315 millió Ft, míg a 2009. évben a tervezett 2.372 millió Ft helyett mindösszesen 425 millió Ft bevétel folyt be. Az elmaradt pályázati forrásokból tervezett beruházások azonban a 2007- 2008. évi kötvénykibocsátásokból származó bevételek felhasználásával sikeresen megvalósítható volt.

Az intézményi működési bevételek 54,6- 49,3- 58,8%-ra teljesültek. A 2007. évben a tervezett 914 millió Ft helyett 499 millió Ft, a 2008. évben a tervezett 1.198 millió Ft helyett 591 millió Ft, a 2009. évben pedig a tervezett 744 millió Ft helyett 438 millió Ft volt a teljesítés. A tervezés során az előző évi adatokat figyelmen kívül hagyva indokolatlanul magas összegek tervezése valósult meg.

Fontos eltérés a terv-tény összehasonlítás során, hogy a működési célú költségvetési kiadások 8,2- 25,4- 5%-al haladták meg a tervezett szintet. Ennek főbb okai a már korábban említett személyi jellegű kiadások növekedése (+4,6%), a munkaadókat terhelő járulékok növekedése (+4,9%), a dologi kiadások növekedése (+28,3%), az egyéb folyó

kiadások növekedése (+948,5%), valamint az államháztartáson kívüli működési célú pénzeszköz átadások növekedése (+170,6%).

A beruházási kiadások is a tervtől eltérően alakultak: 58,5- 45,4- 39,1%-ra teljesültek az eredeti előirányzathoz képest. Az elmaradás mögött a pályázati pénzek eltérő teljesítése áll. Összükben az eltérések a 2007. évben a tervezett 5.111 millió Ft helyett 2.989 millió Ft-ot, a 2008. évben a tervezett 7.996 millió Ft helyett 3.627 millió Ft-ot, míg a 2009. évben a tervezett 8.591 millió Ft helyett 3.355 millió Ft-ot jelentettek az Önkormányzat számára.

Amikor a költségvetések eredeti előirányzatait meghatározták a pénzmaradványokkal is számoltak. A tervezett pénzmaradvány igénybevétel összege 773- 973- 4.404- 223 millió Ft volt. Ezzel szemben a tényleges pénzmaradvány igénybevétel 148- 150- 3.985 millió Ft volt. A tervezettnél alacsonyabb pénzmaradvány igénybevétel oka, hogy a 2007-2008. években a kötvény kibocsátásból származó bevétel bankbetétben került elhelyezésre.

Ezen felül kiadásmegtakarító intézkedésekre is sor került. Többek között a 2007. évben az Idősek Otthona fenntartását a Megyei Önkormányzat részére áadták. Az intézmény kiadási előirányzata 2007-ben 140,1 millió Ft volt az évközi átadás hatására pedig a teljesített kiadás összege 47,1 millió Ft lett. Érdekesség hogy az Önkormányzat visszavette a Dobó Katalin Gimnáziumot melynek kiadásnövelő hatása meghaladta az Idősek Otthona átadásával járó kiadás megtakarítást. A 2008. évtől 10 intézményben a takarítást külső vállalkozóval látják el, ennek eredményeképp a közalkalmazotti létszám 40 fővel csökkent. Csökkent a köztisztviselői és közalkalmazotti létszám a Polgármesteri hivatalban és az intézményekben. A közalkalmazotti létszám 122 fővel, vagyis 7,5%-al, míg a köztisztviselői létszám 29%-al, vagyis 56 fővel csökkent. A létszám csökkenésének hosszabb távon kiadás megtakarító hatása volt. Szintén sor került a Kórház által üzemeltetett főzőkonyhai tevékenység kiszervezésére is.

A fedezettség

Az Önkormányzatnál a 2007-2010. években tervezett és a 2007-2009. években teljesített működési és felhalmozási célú költségvetési kiadásokra a következő arányokban biztosítottak fedezetet a költségvetési bevételek:

A költségvetési bevételek költségvetési kiadásokra biztosított fedezeti aránya

3.táblázat

Megnevezés	Adatok: %-ban						
	2007. év		2008. év		2009. év		2010. év
	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv
Működési célú költségvetési kiadások fedezettsége működési célú költségvetési bevételekből	100,9	102,7	114,7	91,0	100,7	94,1	88,3
Felhalmozási célú költségvetési kiadások fedezettsége felhalmozási célú költségvetési bevételekből	89,7	68,9	75,5	63,0	105,5	109,3	45,5
Költségvetési kiadások fedezettsége költségvetési bevételekből	96,6	92,7	95,5	82,5	103,1	98,7	72,0

Forrás: ÁSZ jelentés Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről 34.old.[2011.január]

Az Önkormányzat rövid lejáratú hitelei

A város képviselő testülete a 2009. évben 2 rövid lejáratú hitel felvételről döntött. Ezek összege 300 millió Ft és 310 millió Ft. Mindkét hitel éven belüli lejáratú deviza kölcsön. A felvett rövid lejáratú hitelek célja az volt, hogy az Önkormányzat közszolgáltatási és államigazgatási feladatait folyamatosan biztosítani tudja, vagyis lényegében működési célra felvett hitelekéről van szó. Ezen hitelek fedezetéül a Szent Miklós Alapban felhalmozódott forrást (diszkont kincstárjegyek, államkötvények, diákhitel kötvények) jelölték meg. A Szent Miklós Alap működésével kapcsolatos rendeletben nem határoztak meg hitelfedezet felajánlására vonatkozó lehetőséget, vagyis a bank számára fedezetként való felajánlás nem szerepel a Szent Miklós Alap felhasználási céljai között. Az Alap eredeti célja, hogy a 2005. évtől kezdődően az Önkormányzat az Esztergomi lakosú, megszületett gyermekek szüleivel támogatási szerződést köt, és ezt követően egyszeri 500 ezer Ft, majd forduló évente 50 ezer Ft-ot elkülönít a gyermekek

részére. A terv szerint a gyermekek a 21. születésnapjukat követően kézhez kapják a Szent Miklós Alapban elkülönített pénzeket a hozamaikkal együtt.

A 2007-2010 III. negyedév közötti időszakban az Önkormányzat nem vett fel hosszú lejáratú hitelt, a korábban felvett hiteleinek a tőke és kamatfizetési kötelezettségeit teljesítette.

Önkormányzati kötvénykibocsátások

Az önkormányzat 2007-2010 III. negyedév között 12.600 millió Ft értékben bocsátott ki svájci frank alapú kötvényt. A kötvénykibocsátások évek szerint a következőképpen alakultak: a 2007. évben 2.100 millió Ft, a 2008. évben 6.000 millió Ft, a 2010. évben 4.500 millió Ft.

2007. május 24-én bocsátották ki a „Gyarapodás Program II” elnevezésű kötvényt. Értéke 1.000 millió Ft, svájci frank alapú, névre szóló kötvény, a kötvény zártkörű forgalomba hozatalú, lejárat 10 év, a törlesztés egy összegben a lejáratkor esedékes, lejárat előtti visszafizetési fenntartással. A kötvény változó kamatozása, a kamatfizetés féléves gyakorisággal történik, a kötvény névértéke 6,63 millió svájci frank, a referencia kamatláb 6 havi LIBOR CHF, a kamatfelár 1,50%. A kötvényt forgalmazó bank nem jegyeztetett be jelzálogjogot önkormányzati tulajdonú ingatlanra. A kötvénykibocsátásból származó bevétel célja forgalomképes vagyonelemek (ingatlanok) megszerzése, amelyek hasznosításával legalább az éves kamat megtérülése várható.

2007. október 17-én bocsátották ki a „Aranyfedezet” elnevezésű kötvényt. Értéke 500 millió Ft, svájci frank alapú, névre szóló kötvény, a kötvény zártkörű forgalomba hozatalú, lejárat 15 év, a törlesztés negyedévente történik, türelmi idő kötése nélkül, lejárat előtti visszafizetés lehetőségével. A kötvény változó kamatozása, a kamatfizetés negyedéves gyakorisággal történik, a kötvény névértéke 3,33 millió svájci frank, a referencia kamatláb 3 havi LIBOR CHF, a kamatfelár 2,00%. A kötvényt forgalmazó bank nem jegyeztetett be jelzálogjogot önkormányzati tulajdonú ingatlanra. A kötvénykibocsátásból származó összeget kizárólag a kiemelten fontos, konszenzust igénylő pályázati önrészek finanszírozására, valamint az Önkormányzatot érint, adósságrendezési eljárás megelőlegezésére lehet fordítani.

2007. december 17-én bocsátották ki a „Aranyfedezet II.” elnevezésű kötvényt. Értéke 600 millió Ft, svájci frank alapú, névre szóló kötvény, a kötvény zártkörű

forgalomba hozatalú, lejárat 15 év, a törlesztés negyedévente történik az első három évben csökkentett összegű törlesztő részletekkel, türelmi idő kötése nélkül, lejárat előtti visszafizetés fenntartásával. A kötvény változó kamatozású, a kamatfizetés negyedéves gyakorisággal történik, a kötvény névértéke 3,943 millió svájci frank, a referencia kamatláb 3 havi LIBOR CHF, a kamatfelár 2,00%. A kötvényt forgalmazó bank nem jegyeztetett be jelzálogjogot önkormányzati tulajdonú ingatlanra. A kötvénykibocsátással szerzett forrásból egy olyan tartalék képzése a cél, amely csak különlegesen indokolt esetben kerülhetne felhasználásra. A tartalék felhasználható lenne a kiemelten fontos konszenzust igénylő pályázati önrészek finanszírozására, továbbá fedezetet jelente olyan fokú pénzügyi gondok megelőlegezésére, mint az Önkormányzatot érintő esetleges adósságrendezési eljárás. A kibocsátással szerzett pénzeszköz a felhasználásig elkülönítetten lekötésre kerülne az Önkormányzat számlavezető bankjánál vezetett alszámlájára. A lekötésből származó kamatbevételek jelentenék a fedezetet a fizetendő kamatok kiegyenlítésére.

2008. április 3-án bocsátották ki a „Gyarapodás III.” elnevezésű kötvényt. Értéke 6.000 millió Ft, svájci frank alapú, névre szóló kötvény, a kötvény zártkörű forgalomba hozatalú, lejárat 20 év, a törlesztés negyedévente történik öt év türelmi idővel, lejárat előtti visszafizetés fenntartásával. A kötvény változó kamatozású, a kamatfizetés negyedéves gyakorisággal történik, a kötvény névértéke 36,2 millió svájci frank, a referencia kamatláb 3 havi LIBOR CHF, a kamatfelár 1,10%. A kötvényt forgalmazó bank nem jegyeztetett be jelzálogjogot önkormányzati tulajdonú ingatlanra. A kötvénykibocsátással szerzett bevételből egy olyan tartalék képzése a cél, amely csak indokolt esetben kerülhetne felhasználásra. A tartalék felhasználható lenne a kiemelten fontos, konszenzust igénylő pályázati önrészek finanszírozására, továbbá olyan városi szempontból fontos beruházásokra, amelyekre az Önkormányzat nem pályázhat, vagy a pályázat sikertelen volt. A kibocsátással szerzett pénzeszköz a felhasználásig elkülönítetten lekötésre kerülne az Önkormányzat számlavezető bankjánál vezetett alszámlájára. A lekötésből származó kamatbevételek jelentenék a fedezetet a fizetendő kamatok kiegyenlítésére.

2010. február 5-én bocsátották ki a „Esztergomért.” elnevezésű kötvényt. Értéke 4.500 millió Ft, forint alapú, névre szóló kötvény, a kötvény zártkörű forgalomba hozatalú, lejárat 15 év, a törlesztés negyedévente történik, maximum 3 év türelmi idővel, lejárat előtti visszafizetés fenntartásával. A kötvény változó kamatozású, a kamatfizetés

negyedéves gyakorisággal történik, a referencia kamatláb 3 havi BUBOR, a kamatfelár 2,5%. Sem a képviselő- testületi határozatban, sem az azt megalapozó előterjesztésben nem rögzítették a kötvény felhasználásának célját. A kötvényt forgalmazó bank készfizető kezességet kért a kötvények névértékének 50%-ára (2.250 millió Ft), amelyet a Hitelgarancia Zrt. biztosított. A kötvényhez 1.000 millió Ft értékű ingatlanfedezetet ajánlottak fel. A felajánlott ingatlanok között 4 ingatlan korlátozottan forgalom képes volt: egy balatoni gyermektábor, egy üresen álló iskola, egy üresen álló lakóház, valamint egy kiürített kórházi épület, amelyben gyógyító tevékenységet nem folytatnak.

A képviselő-testület a kötvénykibocsátásokról meghozott határozatok során számolt az ismert pénzpiaci feltételekkel, továbbá mérlegelte a kötvénykibocsátás banki hitelfelvétellel szembeni előnyeit. Meg kell jegyezni, hogy a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyamváltozása, valamint a változó kamatmérték miatt az Önkormányzat számára a kötvénykibocsátások kockázatot jelentenek.

Az Önkormányzati hitelforrásokról

Az Önkormányzat a korábbi kötvénykibocsátás hatására a kötvények kibocsátásából fennálló kötelezettségeinek összege 2009. év végén 9.872 millió Ft volt. Mivel a felhalmozási célra teljesített költségvetési kiadások meghaladták a felhalmozási célú költségvetési bevételek és a kötvénykibocsátásból származó bevételek együttes összegét ezért 2009. év végére a pénzeszközök állománya 439 millió Ft-ra csökkent.

Mint arról korábban már szó esett, a kötvénykibocsátások bevételeiből fel nem használt összegeket lekötött betét formájában helyezték el, aminek állománya a 2007. év végére 644,1 millió Ft, a 2008. év végére 4.300,1 millió Ft, míg a 2009. végén nem rendelkezett bankbetéttel az Önkormányzat. Ennek oka, hogy a 2008. év végén meglévő bankbetétet a 2009. évben felhasználták bevételként a számviteli szabályoknak megfelelően. Ezen betétek után járó kamatbevétel 372,4 millió Ft volt.

2007- ben az Önkormányzatnál 47,7 millió Ft összegű hitelviszonyt megtestesítő értékpapír értékesítésére került sor, ezen értékpapírok neve: Aranypolgár befektetési jegy. 2008 és 2010 III. negyedév között nem történt az Önkormányzatnál hitelviszonyt megtestesítő papír értékesítése. 2009. december 31-ig tőketörlesztésre 86,8 millió Ft- ot, míg kamatfizetésre 563,8 millió Ft- ot fordított az önkormányzat, melyek a kibocsátott kötvények után esedékesek.

Mindenképpen célszerű elemezni a hitelfelvételek és kötvénykibocsátások jogszerűségét is. A 2007-2010 III. negyedév közötti időszakban betartották az Ötv. 10. § (1) bekezdés d pontjában foglalt azon előírást, hogy a Képviselő-testület hatásköréből nem ruházató át a Képviselő- testület által meghatározott értékhatár feletti hitelfelvétel és a kötvénykibocsátás. Az Áht. 75. §- a szerinti hitelműveletekkel kapcsolatos hatásköröket meghatározták. A 2007. évi értékpapír értékesítésnél betartották a hatásköri és eljárási szabályokat. A hitelfelvételek és kötvénykibocsátások során betartották az Ötv 88. § (1) bekezdés b pontjában foglalt előírást, amely szerint a hitelfelvétel, illetve a kötvénykibocsátás fedezetül normatív állami hozzájárulás, állami támogatás, személyi jövedelemadó, valamint államháztartáson belülről működési célra átvett bevétel nem használható fel. A 2007- 2010. években az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásoknál betartották az Ötv. 88 § (3) bekezdésében foglalt előírást az adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalás felső határának betartására vonatkozóan. A kötvénykibocsátásokból eredő kötelezettségvállalások összege az éves adósságok keletkeztető kötelezettségvállalás felső határának a 2007. évben az 1%- a, a 2008. évben a 7,9%-a, a 2010. évben a 76,2%-a volt.

Megtörtént a pénzügyi bizottság vizsgálata is a hitelfelvétel indokaival, gazdasági megalapozottságával kapcsolatosan, valamint a kötvénykibocsátás indokai is részletes vizsgálat alá kerültek. A Pénzügyi bizottság ezzel kapcsolatosan egyetértő véleményéről tájékoztatta a Képviselő-testületet.

Az évközi likviditás fenntartása

A város Önkormányzata számára kiemelt jelentőségű, hogy év közben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, vagyis fenntudja tartani likviditását. Ennek érdekében folyószámlahitelt vett igénybe, a 2010. évben munkabér-megelőlegezési hitelt vett fel, valamint a 2009. évben úgynevezett Szállítói előfinanszírozási programot indított.

A szállítói előfinanszírozási program lényege hogy a maximum 120 napos futamidejű követeléseket, összesen 500 millió Ft értékben a faktorcég megvásárolja. A faktorcég a következő üzletfelekkel kötötte meg a szerződést: Esztergom Város Önkormányzata, Vaszary Kolos Korház, továbbá hat vállalkozás, melyekben az Önkormányzat tulajdoni résszel rendelkezik. A megállapodás során a Képviselő-testület biztosíték nyújtását

vállalta a megállapodásban, mely bemutatóra szóló váltó kibocsátását jelenti. A váltó kibocsátására 550 millió Ft értékben került sor a faktorcég részére.

A folyószámla-hitelkeretszerződést az Önkormányzat 600 millió Ft- ra kötötte meg a pénzintézettel, majd ezen költségvetési év során még kétszer módosították az összegét. Ezen módosításhoz a Képviselő-testület hozzájárult. A 2008. évben a költségvetési rendelet szerinti 940 millió Ft összegű folyószámlahitel keretszerződéssel rendelkeztek, míg a költségvetési rendeletben a 2009. és a 2010. évre nem határozták meg a folyószámlahitel összegét. Emelkedett a ténylegesen felvett folyószámla- hitel összege, melyet a következő ábra is szemléltet:

Folyószámlahittel kapcsolatos jellemzők a 2007- 2010. III. negyed évben

4. táblázat

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. I-III. negyedév
A folyószámlahitel keretösszege (millió Ft-ban)	940	940	940	1600
Év végén fennálló folyószámlahitel (millió Ft-ban)	0	925	819	-
Folyószámlahittel zárt napok száma	231	205	242	191
A ténylegesen felvett folyószámlahitel átlagos állománya (millió Ft-ban)	534	635	862	1256
A felvett folyószámlahitel minimum összege (millió Ft-ban)	64	12	74	0
A felvett folyószámlahitel maximum összege (millió Ft-ban)	922	940	940	1599

Forrás: ÁSZ jelentés Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről 41.old.[2011.január]

Munkabér megelőlegezésére szolgáló rövidlejáratú hitel keretszerződést is kötöttek. A folyószámla hitelen túlmenően a 2010. évben (július hónapban) egy alkalommal vettek fel munkabér-megelőlegezési hitelt 100 millió Ft összegben, melyet azonban 2010. november hónapban vissza is fizettek.

Az Önkormányzati adósságszolgálat

A 2007-2009. években az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások összege 985 millió Ft, 1540 millió Ft és 1194 millió Ft volt. Az önkormányzat eladósodásának meghatározásához két fontos mutatószám elemzése szükséges: az eladósodási mutató¹¹, valamint az esedékességi aránymutató¹². Mindkét mutatószám az éves könyvviteli mérleg adataiból számítható.

Az önkormányzat eladósodottsága folyamatosan növekedett, ugyanis a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek növekedése meghaladta az összes forrás növekedésének ütemét. A hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek 2007- ről 2009- re 9.777 millió Ft-ról 18.409 millió Ft- ra emelkedtek, a növekedés üteme 88,3%. Ezzel szemben ugyanezen időszak alatt az összes forrás 44.434 millió Ft- ról 52.282 millió Ft- ra nőtt, ami „csupán” 17,7%-os emelkedés. Az eladósodási mutató 2007- ben 22%, 2008- ban 29,9% (+7,9 százalékpont előző évhez képest), 2009- ben 35,2% (+5,3 százalékpont előző évhez képest) volt. A mutató növekedésének okai mögött főleg a kötvénykibocsátásból származó kötelezettségek növekedése, a rövid lejáratú hitel felvételek, valamint az áruszállításból és szolgáltatásból eredő kötelezettségek emelkedése áll.

Az esedékességi aránymutató a vizsgált időszakban változatosan alakult, összességében azonban emelkedő tendenciát mutat. Mind az összes fizetési kötelezettség, mind a rövid lejáratúak folyamatosan emelkedtek a 2007. és a 2009. év között. A növekedés üteme a rövid lejáratú kötelezettségek esetén 2007- ről 2008- ra kisebb mértékben emelkedett, mint az összes fizetési kötelezettség növekedési üteme, azonban ez az arány 2008- ről 2009- re megfordult. Az összes kötelezettség év végi állománya 83,7%- al nőtt a vizsgált időszakban, ezen belül a rövid lejáratú kötelezettségek 123%- al, míg a hosszú lejáratú kötelezettségeké 77,1%- al emelkedett. Ezekből is láthatóak az előbb említett jelenségek. Az esedékességi aránymutató alakulása az évek sorrendjében 24,4%, 17,4% és 28,9% volt.

Az adósságszolgálati ráta ¹³fontos lehet a helyi önkormányzatok pénzügyi szabadságának elemzése során. Az adósságszolgálati ráta emelkedő tendenciát mutat: az

¹¹ Az eladósodási mutató a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettségek önkormányzati összes forráson belüli arányát mutatja.

¹² Az esedékességi aránymutató a rövid lejáratú fizetési kötelezettségek arányát fejezi ki az összes – rövid és hosszúlejáratú – fizetési kötelezettségen belül.

¹³ Az adósságszolgálati ráta megmutatja, hogy a tárgyévben adósságszolgálatra (tőketörlesztés+kamat) fizetett összeg hány %-a a saját bevételnek.

évek sorrendjében 23,6%, 31,7%, valamint 32,4% volt. Ez a növekvő tendencia azt eredményezi, hogy az Önkormányzat kénytelen bevételei egyre nagyobb hányadát a korábban felvett hiteleinek, valamint kötvénytartozások után számított kamatokra és ezek törlesztésére fordítani. Az adósságszolgálati ráta emelkedésének legfőbb okai, hogy míg a saját bevétel a 2008. évben mindössze 16,5%-al nőtt, addig az adósságszolgálat 56,4%-al, a 2009. évben pedig hiába csökkent az adósságszolgálat 22,5%-al, a saját bevételek is csökkentek 24%-al. A 2010. évi tervadatok alapján az adósságszolgálati ráta mértéke 75,1%(!), köszönhetően a saját bevétel 8,8%-os csökkenése mellett megjelenő 111,7%-os adósságszolgálati arány növekedésnek. Ezen növekedés okai nagyrészt a korábbiakban említett jelenségekre vezethetők vissza, míg a saját bevétel csökkenés az adóbevételek tervezett csökkenésének hatását foglalja magában.

Az előbb említett jelenségek, tehát az eladósodási mutató emelkedése, az adósságszolgálati ráta növekedése mind azt jelzik, hogy 2007-2010 között az Önkormányzat pénzügyi helyzete eladósodási szempontból rendkívül kedvezőtlenül alakult.

Önkormányzati likviditás és fizetőképesség

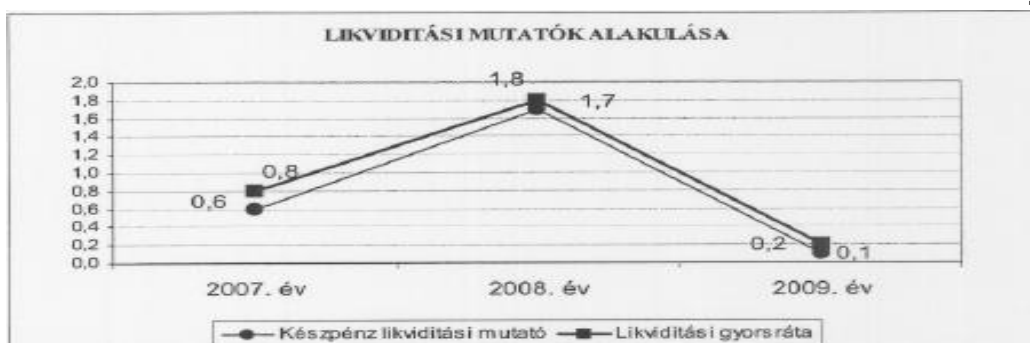
Az önkormányzat fizetőképességének és likviditásának a 2007-2009. évek közötti alakulását mutatja a készpénz likviditási mutató ¹⁴és a likviditási gyorsráta. ¹⁵ Sem a 2007., sem a 2009. évben nem nyújtottak fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségekre a pénzeszközök, valamint a pénzeszközök és az azon túli teljesítésbe bevonható követelések és forgatási célú értékpapírok együttes összege. Átmeneti javulás történt a 2008. évben, ennek azonban az volt az oka, hogy a kötvénykibocsátásból származó bevétel fel nem használt részét bankbetétben helyezték el. A 2010. I-III negyedévben már 191 napon igénybe vett folyószámla-hitellel sikerült csak biztosítani a likviditást. Az alábbi ábra jól mutatja, hogy az Önkormányzat pénzügyi helyzete a 2007. évihez viszonyítva fizetőképességi szempontból a 2008. évi átmeneti javulást követően a 2009. év végére kedvezőtlenül alakult:

¹⁴ A készpénz likviditási mutató kifejezi, hogy a pénzeszközök év végi állománya milyen arányban nyújt fedezetet a rövid lejáratú fizetési kötelezettségekre.

¹⁵ A likviditási gyorsráta mutatja, hogy a rövid lejáratú fizetési kötelezettségek kiegyenlítéséhez a pénzeszközökön túl bevonható követelések, forgatási célú értékpapírok milyen arányban nyújtanak fedezetet.

Likviditási mutatók alakulása

9. ábra

*Forrás: Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről
43.old.[2011.január]*

Az önkormányzat 2007- 2010 közötti pénzügyi helyzete eladósodásának fokozódása, valamint fizetőképességének kedvezőtlen alakulása miatt összességében jelentősen rosszabbodott.

A könyvvizsgáló a 2008. évi zárszámadás valamint az egyszerűsített éves költségvetési beszámoló felülvizsgálatáról adott jelentésében rögzítette, hogy „A gazdálkodásnál takarékosagra kell törekedni a következő években, mert az Önkormányzatnál a hitelből, kölcsönből és kötvénykibocsátásból származó kötelezettségek meghaladják a mérleg főösszeg 25%-át”. A 2009. évi jelentés összegzőjében rögzítette, hogy „A jövőbeni kötelezettségek vállalásakor és a kifizetések teljesítésekor figyelembe kell venni, hogy az önkormányzati likviditás 2008-ról 2009-re drasztikusan lecsökkent, amelynek oka, hogy a pénzkészlet csökkenése (közel 90%) mellett a rövid lejáratú kötelezettségek duplájára növekedtek az év végére. A kötelezettségek nagyobb értékben növekedtek, mint az eszközök 2009-ben, aminek folytán az eladósodottság is növekedett az előző évhez képest.

2010 novemberében az Önkormányzat pénzügyi helyzetére való tekintettel a polgármester adósságrendezési eljárást kezdeményezett. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 4. Apk. 11-10-000003/7. számú, 2010. november 25-én kelt végzése alapján pénzügyi gondnokot jelölt ki az Önkormányzathoz.

Esztergom Város Önkormányzatának 2005. évtől a 2010. évig terjedő időszakra vonatkozó pénzügyi elemzése

Dolgozatunk harmadik részében Esztergom Város Önkormányzatának 2005-2010- es időszakban bekövetkezett vagyoni, pénzügyi helyzetének változását az adott évek tervezett és teljesítettként elfogadott mérlegén keresztül, valamint a város vagyongazdálkodását tekintjük át.

A bemutatást több részre bontottuk, mivel így talán könnyebben áttekinthető lesz. A mérleg- változásokkal nyitjuk a sort, ezen résznél elsősorban a mérleg- tervezés hatékonyságát vizsgáljuk meg.

Az esztergomi Önkormányzat hasonlóan az ország többi önkormányzatához bázis alapú költségvetési tervezést használ. A költségvetés lehetséges tervezési módszereit két főbb kategóriába lehet sorolni, eszerint beszélhetünk *hagyományos*, valamint *korszerű költségvetési tervezési módszerekről*. *Hagyományos* költségvetési módszernek minősül a *kiegészítő, repetitív, bevételalapú*, valamint az *inkrementális módszer*, míg a másik oldalon, *korszerű* tervezési módszernek tekintjük a *Teljesítményalapú (PB)*, *Programalapú (PPB)*, *Nullbázisú (ZBB)*, illetve a *célorientált (MBO)* költségvetési tervezési módszertant. A hazai gyakorlat az *inkrementális*, vagy más szóval bázis alapú költségvetési tervezési módszertant alkalmazza.

Az *inkrementális* tervezési gyakorlat alkalmazásának egyik legfontosabb oka, hogy a törvényhozó nem kíván lényegesen változtatni a költségvetések szerkezetén, vagyis a korábbi évek költségvetéseit alapul véve – azok kiadási összegeit csak csekély mértékben megváltoztatva - fenntartja a közfeladatok között, azok ellátására fordított közpénzek közötti arányokat.

A döntések meghozatala során jellemzően input szemlélet érvényesül, vagyis a ráfordításokat alapul véve határozzák meg a tervezett kiadásokat, az output, valamint az outcome értékek nem képezik a döntések tárgyát. A módszer során érvényesülő elszámolási mód a pénzforgalmi, ennek megfelelően az alternatívák közötti választások alapja a pénzkiadás lesz. Ezzel szemben a korszerű tervezési technikáknál a teljes költséget veszik figyelembe és részleges elhatárolási szemlélet érvényesül. Ezen tervezési módszer által az eredményesség és költséghatékonyság vizsgálata és javítása jellemzően nem biztosítható.

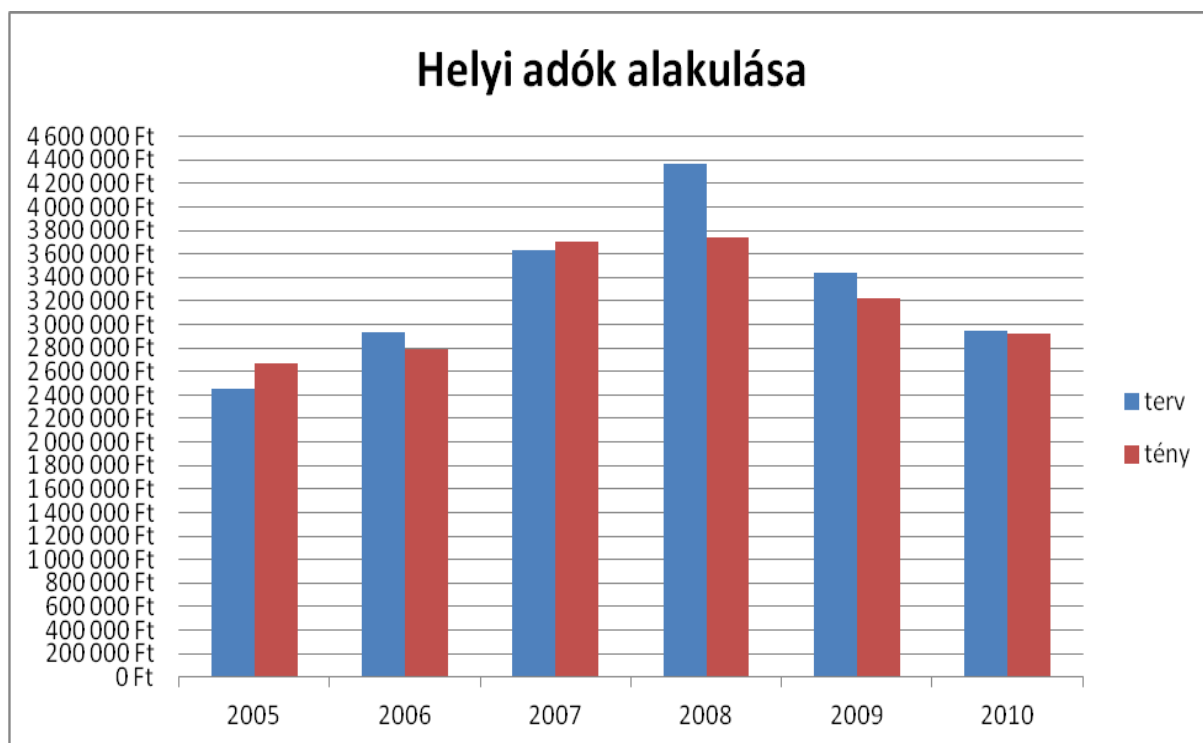
A 2005-ös mérlegben megfigyelhető a 2004-ben megkezdett folyamat, hogy a mérleget két különálló részre bontva készítik el. Az egyik rész a működési kiadások és bevételek, a másik rész pedig a felhalmozási célú kiadások és az ezekhez tartozó bevételek. Ez a készítési mód annyiból előnyös, hogy könnyebben elkülöníthetők az egyes bevételi és kiadási tételek, valamint jól látható, hogy mennyit költ az Önkormányzat működési, illetve felhalmozási céllal.

Az Önkormányzat által készített mérlegek fontos jellemzője, hogy bizonyos tételeket a tervezés során túlterveztek főleg a bevételeknél, míg a kiadásoknál bizonyos tételeket jelentősen alul terveztek. Ilyen például a helyi adók mérleg sor is, ennek a tételnek a nagy részét a Helyi Iparüzési Adó teszi ki. Bár a város vetett ki Építmény, Idegenforgalmi és Kommunális adót is. Az építményadó a nem lakás célra használt ingatlanokra vonatkozik mértéke 2009-ben 750m^2 alatt 600 Ft/m^2 felette, valamint hétvégi ház esetén 1042 Ft/m^2 .

Az évek során ezen adók mértéke – a HIPA-t leszámítva – többször is emelkedett, de egyik esetben sem beszélhetünk túlzott mértékű adóterhelésről.

Helyi adók alakulása

10. ábra

Forrás a város honlapjáról letöltött zárszámadások alapján[2011.11.09.]

A fenti diagram alapján elmondható, hogy a 2005-ös és 2007-es éveket leszámítva az adóbevételeket rendszeresen felül tervezték, bár ez a felül-tervezés inkább a kissé optimista növekedési elvárásokból adódtak – amiket az akkori városvezetés táplált az ipari parkban megtelepedő cégek irányába-. a 2008-as nagy eltérés nyilvánvalóan a Világgazdasági válságnak köszönhető, hiszen az adóbevételek nagy részét adó Suzuki kirívóan magas veszteségeket volt kénytelen elszenvedni és a korábbi években az ipari parkba költözött beszállítói emiatt a visszaesés miatt szintén visszaesést voltak kénytelenek elszenvedni.

Összességében a 2005-ös zárszámadási határozatból kitűnik, hogy az önkormányzat bevételi oldalon mintegy 680 MFt-os többlettel zárt. A megvalósultként elfogadott mérlegben két érdekességre hívnánk fel a figyelmet. Az egyik az, hogy ehhez a többlet – egyebek között - hozzájárult az a tény, hogy több mint 600 MFt-al több felhalmozási célú hitelt vett fel az Önkormányzat, mint azt eredetileg tervezte. A másik dolog az, hogy a tervezéskor a működési célú hitel és kamattörlesztés soron 40 MFt-al számoltak a tényleges összeg azonban majdnem 524 MFt lett. (A táblázat adatai ezer Ft-ban értendők)

Részlet az Önkormányzat 2005. évi pénzügyi mérlegéből

5. Táblázat

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
	Összesen	Összesen	Összesen
Felhalmozási célú ideiglenes pénzeszköz átvétel az állami alapoktól, fejezetektől	0	0	0
Felhalmozási hitel	1 200 000	1 800 000	1 824 506
Működési hitel	0	0	1 372
Kötvénykibocsátás	0	0	0
Kölcsönök összesen (36-38)	1 200 000	1 800 000	1 825 878
Adósságszolgálati kötelezettség	630 795	1 390 795	1 771 408
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	590 795	600 795	497 467
- kötvény visszaváltása	0	750 000	750 000
- működési célú hitel és kamattörlesztés	40 000	40 000	523 941

Forrás: Lásd I. melléklet

A 2006. évi mérleg tanulsága szerint a bevételek ismét meghaladták a kiadásokat, bár jóval kisebb mértékben –153 MFt-al -, ami itt kiemelandő, hogy az év közbeni módosítások mind a működési mind a felhalmozási részen magasabb összegekkel számoltak, mint az eredetileg tervezett, azonban a felhalmozás esetén ez a magasabb összeg végül nem valósult meg, sőt még az eredetileg tervezett szintet sem érte el. Ez elsősorban bizonyos beruházások csúszásával magyarázható. Ezenkívül az eltéréseken kívül említést érdemel még, hogy az Önkormányzat normatív támogatása 403 MFt-al csökkent, ezenkívül csökkent még az önkormányzati tűzoltóság után kapott támogatás nagyjából 267 MFt-al. Az Önkormányzat azonban tudta pótolni ezeket a kieső bevételeket.

Részlet az Önkormányzat 2006. évi pénzügyi mérlegéből

7.táblázat

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés 2006. IV. név
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	0	44 192	44 192
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	1 670 081	1 266 639	1 266 639
Központosított előirányzatok	2 560	63 339	63 339
Színházak pályázati támogatása	0	22 000	22 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	21 608	21 176	21 176
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	17 083	110 894	110 894
Helyi önk. Hivatásos Tűzoltóságok támogatása	273 749	6 359	6 359
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	1 236	1 236
Céltámogatás	65 759	147 959	37 200
Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	68 584	68 584
Központi támogatások össz.: (18-27)	2 050 840	1 752 378	1 641 619

Forrás: II. számú melléklet

Azonban az Önkormányzat évközben olyan helyzetbe került, hogy kénytelen volt állami támogatáshoz folyamodni, ez a Működésképtelen önkormányzatok támogatása soron jelenik meg, igaz alig valamivel több, mint 1 Millió Ft értékben igényelt ilyen támogatást.

Mi is ez a támogatási típus?

” A működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatását a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény 6. számú mellékletének 3. pontja szabályozza. E szerint azoknak az önkormányzatoknak, melyeknek a működőképessége a költségvetési törvény 6. számú mellékletének 1. és 2. pontja alapján igénybe vehető támogatások mellett nem biztosítható, a belügyminiszter visszatérítendő, vagy vissza nem térítendő támogatást adhat, melyet célhoz, feladathoz is köthet. A támogatás az „önhiki” támogatással el nem ismert, az önkormányzatok kötelező feladataival összefüggő kiadásokhoz igényelhető. Az igényelhető támogatás összege – a rendkívüli és előre nem tervezhető esetek kivételével – nem haladhatja meg az önkormányzat költségvetési rendeletében elfogadott működési célú éven belüli hitelek összegének „önhiki” támogatással csökkentett összegét. A támogatás megítélésénél kiemelten figyelembevételre kerül a működési célra igénybevett hitel nagysága.”¹⁶

A hitelek állománya az év végére elérte a 4 Mrd Ft- ot az évközben felvett 700 Millió Ft- os felhalmozási célú hitel felvételével. Az évben még kibocsátásra került 700

¹⁶

<http://www.otm.gov.hu/web/portal.nsf/830a7b80afd98b17c1256f8600309bda/8bd8e99b584af696c125711b00570f3c?OpenDocument>

Millió Ft- nyi kötvény is, ezt megelőzően az Önkormányzat nem rendelkezett kötvény állománnyal.

2007- et lehet talán a fordulat évének tekinteni abban az értelemben, hogy az Önkormányzat már az erre az évre vonatkozó tervezett mérlegben is számolt 1 Mrd Ft kötvény- kibocsátással, az év végére azonban 2,1 Mrd Ft- nyi kötvényt bocsátottak ki. Ezzel a kötvény mennyiséggel sikerült csak a bevételeknek meghaladnia a kiadásokat. Ezzel a kötvény felvétellel 2,8 Mrd Ft- ra nőtt a kötvény állomány, melyből 1,7Mrd 2016- ban jár le, 1,1 Mrd pedig 2022- ben.

A mérleg egy sora külön figyelmet érdemel, ez pedig a Tárgyi eszközök és Immateriális Javak értékesítése sor, ezen a soron az eredeti terv szerint 1 Mrd Ft- ot kissé meghaladó összeg volt, az év közbeni módosítások során már csak 526 millió Ft körül volt az összeg, végül a megvalósult – a zárszámadással elfogadott – mérlegben 210, 6 millió Ft szerepel. Ez az eltérés magyarázható az Ipari Parkban található földterületek eladásának nehézségeivel, valamint az Önkormányzati lakások értékesítésének nehézségeivel, de az előző két évben 300 millió Ft körüli bevételt sikerült csak elérni, tehát mind az eredeti mind a módosított előirányzat a 2007- es évre egy meglehetősen „vágyálomszerű” volt. Ugyanez a folyamat figyelhető meg az „Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek értékesítéséből származó bevétel” soron is, bár itt csak 278 millió Ft- nyi eltérés állapítható meg, azonban szemben a Tárgyi eszközök értékesítése sorral itt az év közbeni módosítások alkalmával nem pontosították a várható összeget. Tehát az egész év folyamán azt várták, hogy teljesülni fog ez a bevétel.

Figyelembe véve a korábban már kifejtett kiadás-növekedést, ezen eltérések is indokoltá tették a kötvény kibocsátásokat, hogy ezzel tudja az Önkormányzat fedezni a kiadásait.

2008- őszén Magyarországot is elérte a Világgazdasági- válság, ez nagyon jól érzékelhető az Önkormányzat bevételeit bemutató mérlegsorokon. Ilyen például a Helyi Adók című sor, ami magában foglalja a Helyi Iparüzési adóbevételt, ami jelentős eltérést mutat a tervezett és a megvalósult mérlegben.

Az előző évben tapasztalt felül tervezés a Tárgyi eszközök valamint az önkormányzati tulajdonú lakások értékesítéséből származó bevételek esetén ebben az évben is tapasztalható azzal a különbséggel, hogy az év közbeni módosításokkor nem módosították a várható bevételeket. A bevételek módosításának hiánya valamint a

tervezett kiadások nagymértékű növelésével magyarázható, hogy a tervezett bevételek és kiadások 24,714 Mrd Ft- ra nőttek. A zárszámadással együtt elfogadott tényleges pénzügyi mérleg bevételi oldalon 21,238 Mrd volt, a kiadás 18,113 Mrd. A különbség főleg a beruházások visszavonásából, illetve elhalasztásából keletkezett, kiemelendő azonban, hogy 6 Mrd Ft- os kötvénykibocsátást valósítottak meg, azonban nem költötték el a teljes összeget, így 2009- re mintegy 3 Mrd Ft pénzmaradvány jutott, ez jelentős könnyebbséget jelentett a 2009- es költségvetés tervezésénél.

A 2008- as év egyik nagy furcsasága, hogy a 6 Mrd kötvény mellé egy 924 millió Ft- os likviditáshitel is felvételre került, ez esetben célszerűbb lett volna kevesebb kötvényt kibocsátani - ezzel is csökkentve az amúgy is növekvő hitel- állomány miatti terheket -, ha már egyszer a kötvény- kibocsátásból származó pénzt nem lehetett felhasználni likviditási célra.

2008- ra a hosszú lejáratú hitelek és kötvények együttes összege meghaladta a 12 Mrd Ft- ot – 12.067.485 EFt volt pontosan -, az adósságszolgálati kötelezettség, főként a hiteleknek köszönhetően, 1,3 Mrd Ft lett.

A 2009- es pénzügyi mérleget vizsgálva a legszembeütőbb a dolog a terv adatoknál, hogy a kiadások meghaladják a bevételeket, részint eddig mindig több volt a bevétel, mint a kiadás a mérlegben, részint pedig beruházások elhalasztásával könnyedén egyensúlyba hozható lett volna a 2 oldal. Az hogy már év elején egy egyensúlytalan mérleget fogadott el a testület, legalábbis furcsa megoldásnak tekinthető.

A megvalósultként elfogadott pénzügyi mérlegben már nagyjából egyensúlyba hozták a bevétel és kiadási oldalt, de ehhez kellett egy 900 millió Ft- os működési hitel, valamint egy 70 milliós likviditási hitel is és nem utolsósorban a beruházások drasztikus csökkentése.

A bevételek között elszámolásra került a 2008- as kötvénykibocsátásból származó pénzmaradvány.

Részlet az Önkormányzat 2009. évi pénzügyi mérlegéből

8.táblázat

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2009. évi teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
Működési célú hitel	0	0	900 292
Felhalmozási hitel	0	0	0
Kötvénykibocsátás	0	0	0
Likviditási hitel	0	0	79 687
Hitelműveletek bevételei	0	0	979 979
Pénzforgalmi bevételek összesen	16 638 389	15 045 530	12 128 677
Előző évi pénzmaradvány	3 904 073	4 531 088	3 985 229
Bevételek mindösszesen	20 542 462	19 576 618	16 023 049
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	10 393 458	11 647 763	10 592 368
Ebből: - személyi juttatások	3 853 446	4 024 382	3 876 576
- munkaadókat terhelő járulékok	1 241 936	1 293 911	1 195 498
- Dologi kiadások	4 513 038	5 191 912	4 345 084
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	785 038	1 136 646	1 175 210
- Ellátottak juttatásai	0	912	0
Felhalmozási kiadások (ÁFA- val)	9 371 591	6 298 049	4 148 606
Ebből: - beruházási kiadások	8 590 834	5 897 312	3 858 056
- felújítási kiadások	15 000	16 255	2 048
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	765 757	384 482	288 502
Kiadások mindösszesen:	21 419 490	19 576 618	16 020 919

Forrás: V. számú melléklet

A 2010- es évről elmondható, hogy előre vetítette a problémákat hiszen 4,5 Mrd Ft-nyi kötvénykibocsátást terveztek be, emellett pedig további 1 Mrd- ot akartak működési hitelként felvenni. Az adósságszolgálat összege ebben az évben elérte és meghaladta a 3 Mrd Ft- ot – 3,069Mrd -, ezenkívül mintegy 766 millió Ft- ot Tárgyi eszközök és Önkormányzati lakások értékesítéséből terveztek beszedni.

Mindezen „problémák” ellenére az adóbevételeket egészen pontosan sikerült meghatározni, a Helyi Iparüzési adó csaknem 100%- ban beszédésre került és például az építményadó esetén 100% fölötti volt a teljesítés.

Azonban, mint a megvalósult pénzügyi mérlegben látható a tervezett Tárgyi Eszköz és Lakás értékesítés számai messze elmaradtak a tervezettől a hitel felvétel sem úgy valósult meg ahogy tervezték, ugyanis bár működési hitelként csupán 500 milli Ft- t

vettek fel, de likviditási hitelként 1,89 Mrd Ft- ot vettek fel és ezzel együtt az adósságszolgálat is megnőtt mintegy 800 millió Ft- val.

Részlet az Önkormányzat 2010. évi pénzügyi mérlegéből

9. táblázat

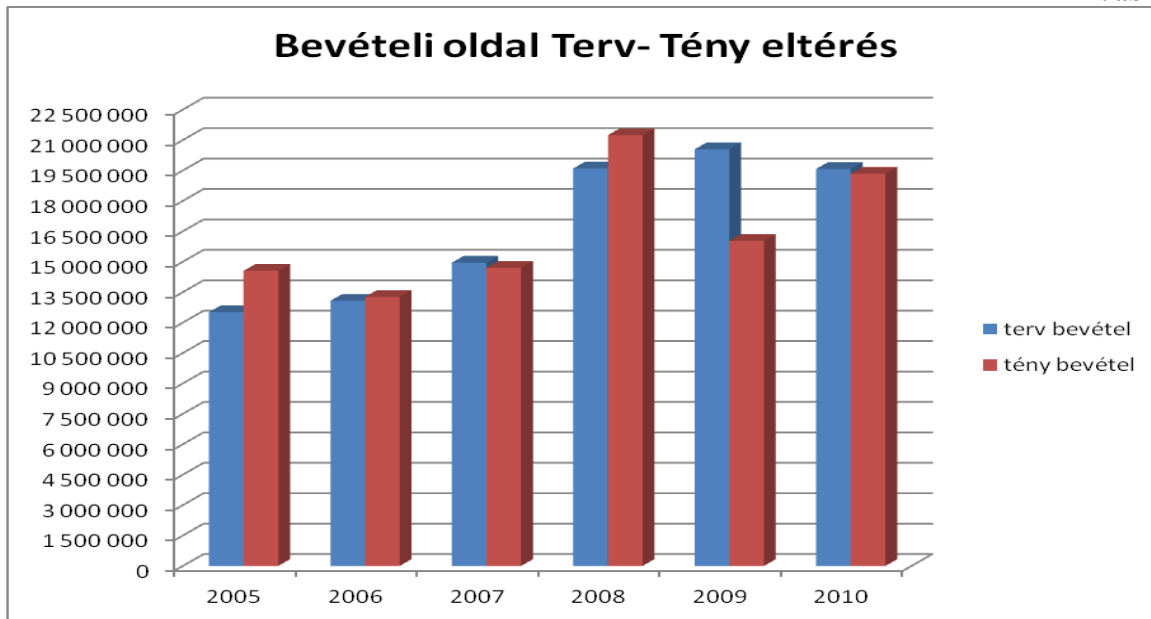
	Eredeti előirányzat	Teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért. származó bevétel	404 400	74 971
Egyéb vagyon üzem. koncesszióból származó bevétel	0	0
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei:	404 400	74 971
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	366 495	35 712
Pénzügyi befektetések bevételei	0	0
Osztalék - és hozambevétel	0	0
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	0
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (14-17 sor)	366 495	35 712
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen:	5 047 333	4 686 924
Működési célú hitel	1 000 000	577 602
Kötvénykibocsátás	4 500 000	4 500 000
Likviditási hitel		1 890 689
Bevételek mindösszesen (48+49+50+51 sor)	19 574 640	19 334 887
Kiadások		0
Felhalmozási kiadások (ÁFA- val)	5 727 748	2 922 465
Ebből: - beruházási kiadások	5 548 757	2 791 186
- felújítási kiadások	30 000	11 452
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	148 991	119 827
Adósságszolgálati kötelezettség	3 069 243	3 869 184
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	2 547 702	2 001 247
- működési célú hitel és kamattörlesztés	521 541	1 867 937
Kiadások mindösszesen: (53+54+55+56 sor)	19 574 640	17 487 351

Forrás: VI. számú Melléklet

Az alábbi két diagram összefoglalja a fenti fejezetben részletesebben elemzett változásokat Esztergom Város Önkormányzatának költségvetésében. Ahogy az látható a teljes költségvetés, mind a bevételi, mind a kiadási oldalon növekedett az évek folyamán, sajnálatos tény azonban, hogy mindez hitelből és kötvény- kibocsátásból került fedezésre.

Bevételi oldal Terv- Tény adatok eltérése

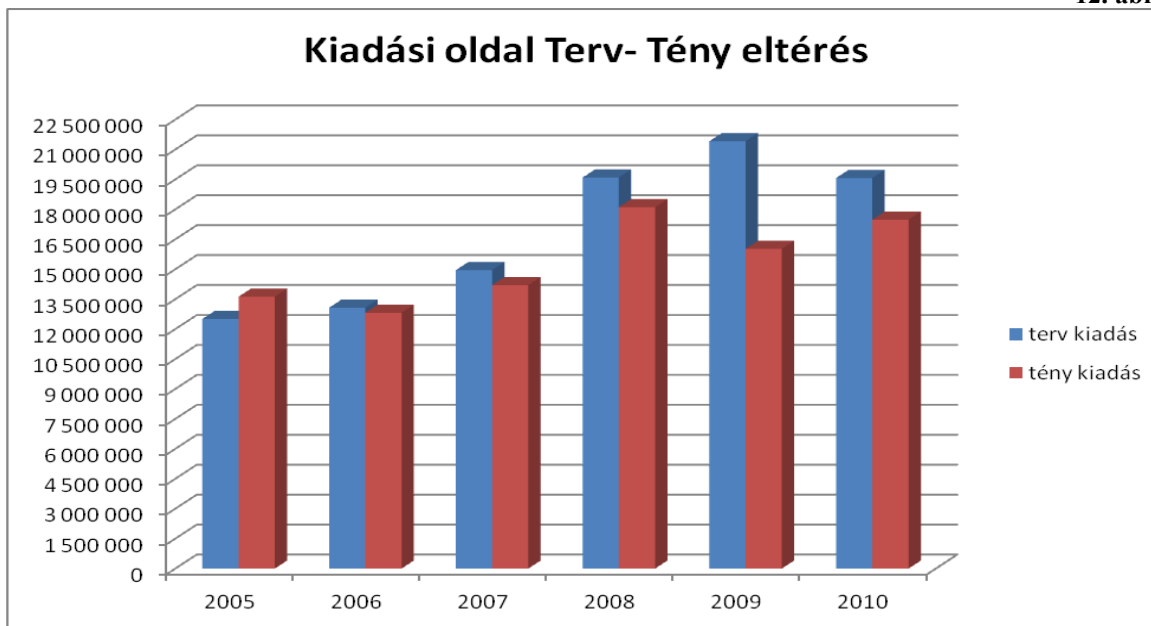
11. ábra

Forrás: I- VI. számú melléklet

Kiadási oldal Terv- Tény adatok eltérése

12. ábra

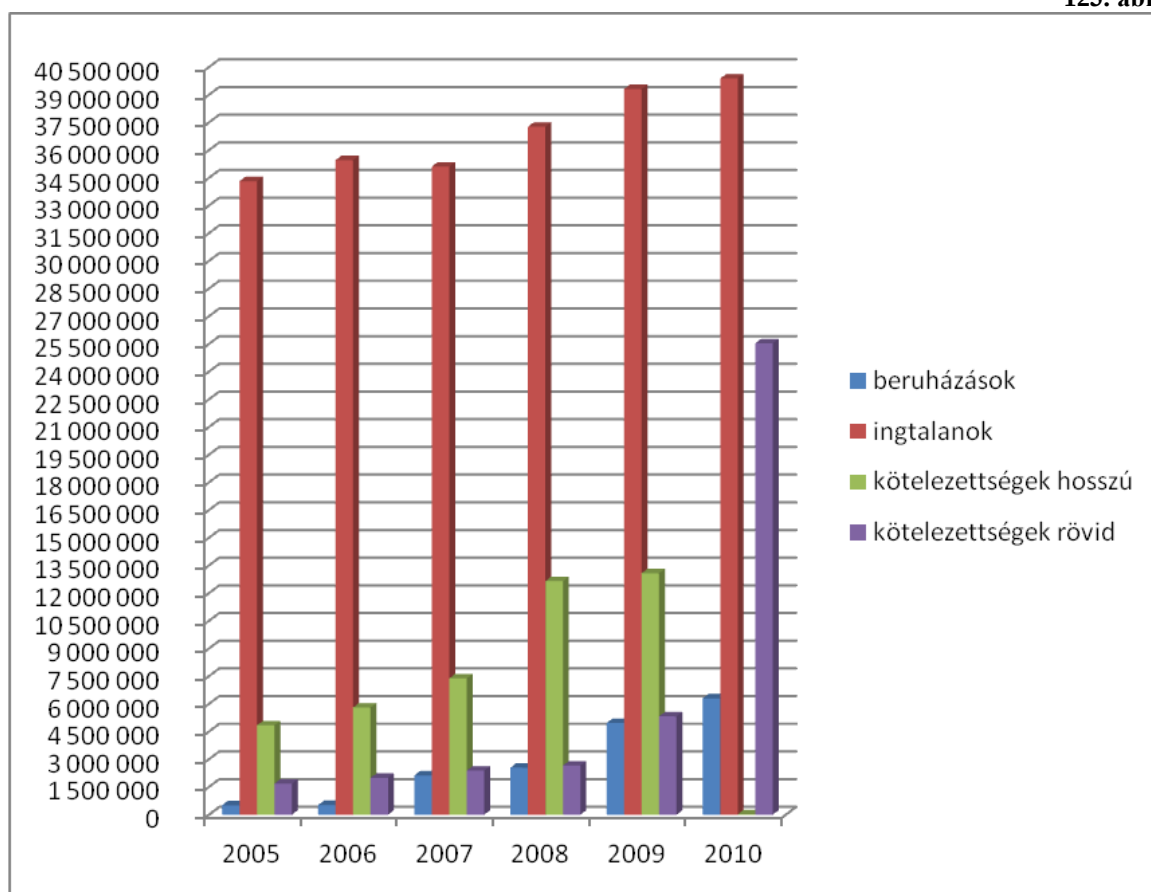

Forrás: I- VI. számú melléklet

VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az Önkormányzat vagyongazdálkodását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 2005- 2010- es éveket felölelő időszakban főként az ingatlan vagyon - növelését tekintette célnak a város, mely meg is mutatkozik az évről évre elkészített Vagyonomérlegben is. A Vagyonomérlegből azonban az is kiolvasható, hogy 2007-től a beruházások értéke is folyamatos növekedésnek indult. Az alábbi diagram jól szemlélteti a beruházások, ingatlanok és a kötelezettségek növekedését.

A beruházások, ingatlanok, hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek nagysága egymáshoz viszonyítva
123. ábra

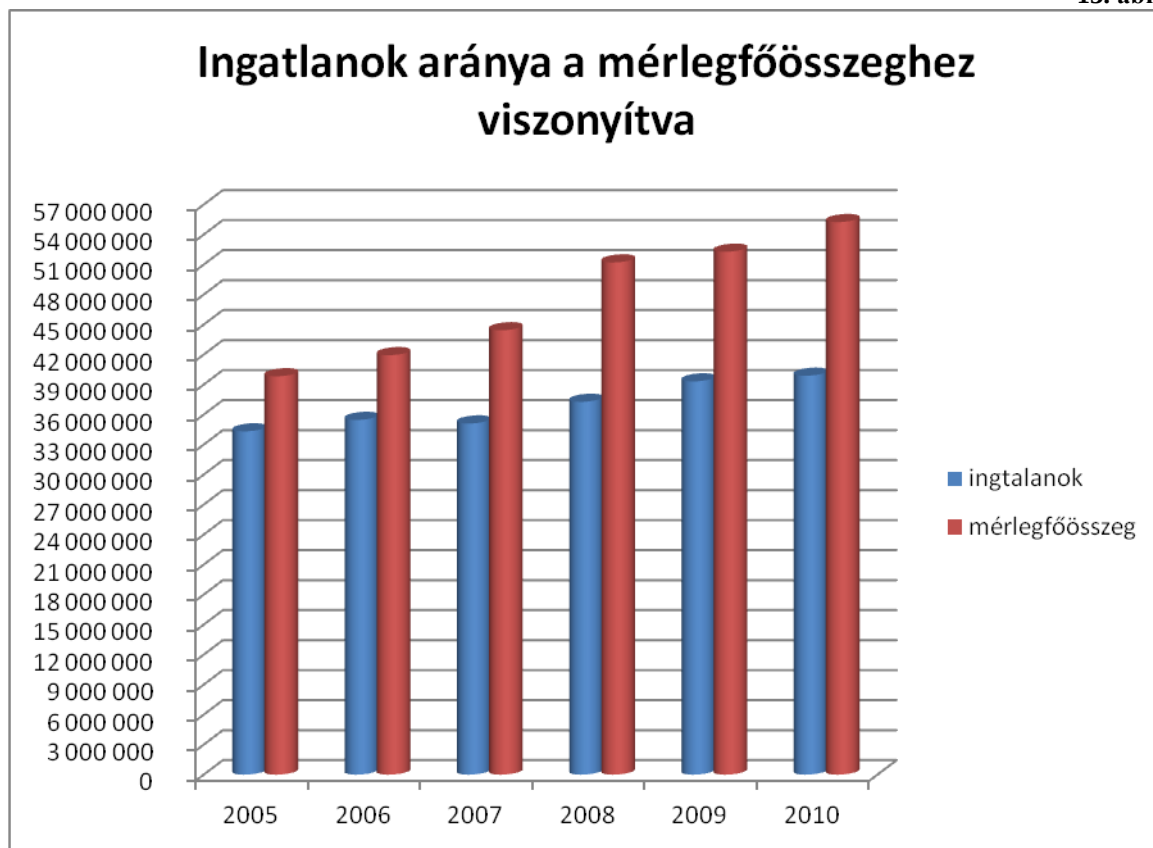
Forrás: A- D mellékletek alapján

A 2010- es évben a rövid lejáratú kötelezettségek értéke az adósságrendezési eljárás megindítása miatt ugrott meg ilyen jelentősen, hiszen ekkor minden olyan cég amelynek tartozott a város, bejelentette a várossal szembeni követelését. Azt, hogy ezen követelések összege milyen módon haladhatta meg a 25 Mrd Ft- ot, amikor a megelőző évben a kötelezettségek teljes összege alig haladta meg a 18 Mrd Ft- ot az jelen dolgozatunknak

nem képezi tárgyát, a későbbiekben azonban mindenképpen érdemes lehet ennek a jelenségnek a vizsgálata.

Ingatlanok aránya a mérlegfőösszeghez viszonyítva

13. ábra

Forrás: A- D melléklet

A fenti diagram jól szemlélteti, hogy a város Vagyonomérlegében az ingatlanok képezik a legnagyobb részt. Arról, hogy az Önkormányzat mikor és milyen módon értékelte ezen ingatlanokat nincsen megbízható, pontos információnk. Azonban az adósságrendezési- eljárás folyamán elkészült vagyoneleltár¹⁷ alapján a forgalom képes vagyon 9,5 Mrd Ft- ot tesz ki. Ez alapján elmondható, hogy az évek során bemutatott és a zárszámadáskor elfogadott vagyonomérlegek nem mutatnak pontos és a valóságnak megfelelő képet. A felsorolt tételek nagy része a feltüntetett adatok alapján 2004 óta nem

¹⁷ <http://www.metaprime.hu/users/cserepj/reorgm1.pdf>

<http://www.metaprime.hu/users/cserepj/reorgm2.pdf>

<http://www.metaprime.hu/users/cserepj/reorgm3.pdf>

<http://www.metaprime.hu/users/cserepj/reorg.pdf>

kerültek átértékelésre, vagyis az önkormányzat nem tett eleget a jogszabályi kötelezettségének.

A város cégei

A pár sorral feljebb leírt problémák főleg azért érthetetlenek, mert az Önkormányzatnak volt és van is egy Pénzügyi Ellenőrző és Tulajdonosi Bizottsága, valamint egy városi cég - Esztergomi Ingatlankezelő Kft.- amit külön azzal a feladattal hoztak létre, hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat kezelje és felügyelje.

A városi tulajdonban lévő – vagy többségi tulajdon, vagy 100%- ban tulajdonolt cégek két csoportba sorolhatók. Vagy a Strigonium Zrt. holdingba vannak besorolva – ez a többség 14 cég -, vagy pedig az Önkormányzat a többségi tulajdonos – ide 8 cég tartozik-. A Strigonium Zrt. a holdingba tartozó cégeknek különféle számviteli és pénzügyi támogatást nyújt a gazdaságosabb és könnyebb működés miatt. A város az évek folyamán létrehozott több olyan céget, amelyek nagy közműszolgáltató cégektől vették át a tevékenységet, ilyen például az Eszköz Kft., amely a városi hulladékgazdálkodást végzi, vagy az Esztergomi Vízmű Kft.

Az Önkormányzat a közétkeztetés ellátására szintén létrehozott egy céget - 51%- os tulajdonrészrel -, ami átvette a Vaszary Kolos kórháztól a Kórház főzőkonyhájának működtetését, így a kórháznál fellépő létszám csökkenés gyakorlatilag egy létszám átcsoportosítás volt, bár mivel ez a cég vette át a Város összes intézményének ellátását így tulajdonképpen a kiadásokat sikerült csökkenteni.

Ezen cégek csakúgy, mint a többi városi cég a város által átadott eszközök és ingatlanok segítségével látják el feladataikat. A városi cégek változó eredményességgel működtek az évek folyamán.

Befektetett pénzügyi eszközök

Az ebbe a kategóriába sorolt eszközök értéke az évek folyamán fokozatosan növekedett, azonban fontos kiemelni, hogy 2005- re a város gyakorlatilag minden olyan értékpapírtól, ami nem az Önkormányzat saját cégében való tulajdonrészt testesít meg értékesítette. Ezen részesedéseken kívül még az Önkormányzat által nyújtott kölcsönök azok, amik a befektetett pénzügyi eszközök között kerültek kimutatásra, itt a lakosságnak illetve a saját cégeknek nyújtott egy évnél hosszabb futamidejű kölcsönök kerültek kimutatásra, a kölcsönök összege azonban évről évre változott. Az adott kölcsönök

összege 2008-ra érte el a csúcértékét ekkor 1,5Mrd Ft volt, ezt követően folyamatos, de nem egyenletes csökkenés következett, ami tekintve ezen tételek természetét egyáltalán nem meglepő dolog.

ÖSSZEGZÉS

Összességében elmondható, hogy Esztergom Város Önkormányzatának gazdálkodása, bár a törvényi előírásoknak megfelelt, ezt bizonyítja az ÁSZ jelentés is, de bizonyos dolgokban nem az elvárt elővigyázatossággal tervezték meg az éves működés költségeit és bevételeit. Ezenkívül nem vették figyelembe a kötvény- kibocsátásoknál az árfolyam- kockázatot, pedig a hosszú lejárat miatt erre mindenképpen tekintettel kellett volna lenniük.

Mint az már korábban is említésre került a jövőbeni kötelezettségek vállalásakor és a kifizetések teljesítésekor figyelembe kellett volna venni, hogy az önkormányzati likviditás 2008-ról 2009-re drasztikusan lecsökkent, amelynek oka, hogy a pénzkészlet csökkenése (közel 90%) mellett a rövid lejáratú kötelezettségek duplájára növekedtek az év végére. A kötelezettségek nagyobb értékben növekedtek, mint az eszközök 2009-ben, aminek folytán az eladósodottság is növekedett az előző évhez képest.

Az Önkormányzat számára sajnálatos tény, hogy 2010 novemberében az Önkormányzat pénzügyi helyzetére való tekintettel a polgármester adósságrendezési eljárást kezdeményezett. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 4. Apk. 11-10-000003/7. számú, 2010. november 25-én kelt végzése alapján pénzügyi gondnokot jelölt ki az Önkormányzathoz.

Irodalomjegyzék

dr. Habil Vigvári András: Közpénzügyi Alapok c tantárgy (előadás diásorok)

Lóránt Zoltán: Pénzügyi Szemle [2010.55.évf. 3. szám]

ÁSZ jelentés: Esztergom Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről

Mellékletek

Az URL- re való kattintás után a vendeg vendeg felhasználónév jelszó párossal lehet belépni, majd ismételten az URL- re kattintva már bejön a hivatkozott oldal.

I.sz. melléklet, (2005. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve: merleg 2005évi.xls

URL:

<http://62.77.221.218:8080/eloterjesztések/testületi/index.php?action=list&dir=2006%2F2006-03-16%2Fkolon+postazva%2Fmelleklet+-+2005+zarszamadasi+rendelet&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
Bevételek			
Intézmények alaptévékenységének bevételei	358 712	255 268	258 366
Intézmények egyéb sajátos bevételei	63 857	70 965	71 789
ÁFA bevételek és visszatérülések	512 651	513 725	691 413
Vállalkozás bevételei	0	0	0
Kamatbevételek	5 000	5 000	25 767
Intézmények saját folyó bevételei:(1-5 sor)	940 220	844 958	1 047 335
Helyi adók	2 448 000	2 448 000	2 669 193
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	958 577	957 185	889 923
Átengedett központi adók: gépjárműadó	140 000	140 000	141 754
Egyéb átengedett bevételek	5 500	5 500	0
Egyéb sajátos folyó bevételek	163 136	261 635	155 242
Önkormányzat sajátos folyó bev.:(7-10 sor)	3 715 213	3 812 320	3 856 112
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	616 144	317 044	316 281
Egyéb vagyoni jog. ért. származó bevétel	15 000	15 000	10 680
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért. származó bevétel	374 600	74 600	28 532
Osztalék - és hozambevétel	0	0	0
Értékpapírok, részvénnyek értékesítéséből bevétel	1 092	792 867	792 867
Felhalm. és tőke jell.bevét.:(12-16 sor)	1 006 836	1 199 511	1 148 360
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	30 920	30 920	30 920
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	1 334 770	1 333 764	1 333 764
Központosított előirányzatok	20 884	60 657	60 657
Színházak pályázati támogatása	0	27 000	27 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	41 569	41 558	41 558
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	18 397	183 306	183 306
Helyi önk. Hivatásos Tűzoltóságok támogatása	0	0	0
Címzett támogatás	0	0	0
Céltámogatás	0	49 320	0
Egyéb központi támogatás	0	2 918	2 918
Központi támogatások össz.:(18-27)	1 446 540	1 729 443	1 680 123

Működési célú pénzeszköz átvétel a társ.bízt.alapoktól, fejezetektől	3 265 000	3 265 000	3 404 838
Működési célú pénze. átvétel az áht belül	161 468	181 358	152 301
Működési célú pénze. átvétel az áht kívül	0	15 342	17 032
Felhalmozási célú pénze. átvétel áht. belül	729 608	637 019	635 652
Felhalmozási célú pénze. átvétel áht.kívül	20 000	197 041	180 948
Garancia és kezességváll.pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	0	213 115	213 115
Átvett pénzeszközök összesen (29-33)	4 176 076	4 508 875	4 603 886
Felhalmozási célú ideiglenes pénzeszköz átvétel az állami alapoktól, fejezetektől	0	0	0
Felhalmozási hitel	1 200 000	1 800 000	1 824 506
Működési hitel	0	0	1 372
Kötvénykibocsátás	0	0	0
Kölcsönök összesen (36-38)	1 200 000	1 800 000	1 825 878
Működési célú támogatási kölcsön visszatérülése	20 000	0	7 350
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	5 500	5 500	5 895
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	720	910	910
Pénzmaradvány igénybevétele, pénzforgalmi bev.	0	0	136 738
Egyéb bevételek (40-43)	26 220	6 410	150 893
Pénzforgalmi bevételek összesen [6+11+17+28+34+39+44]	12 511 105	13 901 517	14 312 587
Előző évi pénzmaradvány	0	167 128	245 223
Intézményfinanszírozás	0	0	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó bevétel	0	0	-5 123
Törvény által előírt zárolt előirányzat	-67 262	0	0
Bevételek mindösszesen (45-48)	12 443 843	14 068 645	14 552 687
Technikai (zárolt) összeg	67 262	0	
BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN: (50+50/a)	12 511 105	14 068 645	14 552 687
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	8 082 980	8 524 717	8 589 769
Ebből: - személyi juttatások	3 757 928	3 782 753	3 749 262
- munkaadókat terhelő járulékok	1 225 327	1 238 902	1 253 087
- Dologi kiadások	2 574 201	2 843 268	2 974 427
- Működési célú pénzeszköz átadások és egyéb támogatások	523 054	641 689	595 521
- Ellátottak juttatásai	2 470	18 105	17 472
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	3 499 949	3 777 636	3 262 466
Ebből: - beruházási kiadások	3 415 154	3 418 115	2 906 277
- felújítási kiadások	84 075	102 983	95 856
- felhalmozási célú támogatások és egyéb kiadások	720	256 538	260 333
Adósságszolgálati kötelezettség	630 795	1 390 795	1 771 408
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	590 795	600 795	497 467
- kötvény visszaváltása	0	750 000	750 000
- működési célú hitel és kamattörlesztés	40 000	40 000	523 941
Tartalék előirányzatok	297 381	308 235	0
Törvény által előírt zárolt előirányzat	-67 262	67 262	
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg.	0	0	3 935
Kiadások mindösszesen: (51+52+53+54+55+56 sor)	12 443 843	14 068 645	13 627 578
Technikai (zárolt) összeg	67 262	0	0
Kiadások mindösszesen: (57+57/A)	12 511 105	14 068 645	13 627 578

II. számú melléklet (2006. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve:MERLEG dec 31.xls

Url: <http://62.77.221.218:8080/eloterjesztesek/testületi/index.php?action=list&dir=2007%2F2007-04-19%2Fkulon+postazva+kedd%2F13+2006+zarszamadasi+rend+%28193%29&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
Bevételek			
Hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek	345 616	3 852	4 128
Egyéb saját bevétel	491 035	646 070	431 185
ÁFA bevételek és visszatérülések	303 956	308 070	175 867
Hozam- és kamatbevételek	4 000	4 299	133 825
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	0	237 823	237 927
Intézmények működési bevételei:(1-5 sor)	1 144 607	1 200 114	982 932
Helyi adók	2 933 500	2 933 500	2 793 292
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	262 472	921 280	899 471
Átengedett központi adók: gépjárműadó	140 000	140 000	148 055
Átengedett egyéb központi adók	2 500	2 500	0
Egyéb sajátos működési bevételek	211 401	284 822	82 910
Önkormányzat sajátos működési bevételei: (7-10 sor)	3 549 873	4 282 102	3 923 728
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért. származó bevétel	0	200 000	60 578
Egyéb vagyon üzem.koncesszióból származó bevétel	0	11 000	10 360
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei:	0	211 000	70 938
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	531 900	531 900	313 376
Pénzügyi befektetések bevételei	11 000	0	0
Felhalmozási célú pénzeszköztámvétel az államháztartáson kívülről	200 000	243 450	534 028
Osztalék - és hozambevétel	0	0	2 040
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	19 250	7 280
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (12-16 sor)	742 900	794 600	856 724
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	0	44 192	44 192
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	1 670 081	1 266 639	1 266 639
Központosított előirányzatok	2 560	63 339	63 339
Színházak pályázati támogatása	0	22 000	22 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	21 608	21 176	21 176
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	17 083	110 894	110 894
Helyi önk. Hivatásos Tűoltóságok támogatása	273 749	6 359	6 359
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	1 236	1 236
Céltámogatás	65 759	147 959	37 200

Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	68 584	68 584
Központi támogatások össz.: (18-27)	2 050 840	1 752 378	1 641 619
Támogatásértékű működési bevétel társ.bizt.alapoktól	3 343 600	3 343 600	3 385 551
Támogatásértékű működési bevétel államháztartáson belülről	223 503	259 186	232 438
Garancia- és kezességvállalásból származó visszatérülés	0	0	0
Támogatásértékű felhalmozási bevétel államháztartáson belülről	1 018 620	975 289	262 973
Kiegészítések, visszatérülések	222 356	0	0
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen:	4 808 079	4 578 075	3 880 962
Felhalmozási hitel	700 000	700 000	700 000
Kötvény kibocsátás	0	700 000	700 000
Likviditási hitel	0	0	27
Hitelműveletek bevételei (36-38)	700 000	1 400 000	1 400 027
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése vállalkozástól	70 000	0	0
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	5 500	5 500	4 972
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	746	746	859
Pénzmaradvány igénybevétele: pénzforg.bev.	0	0	172 181
Egyéb bevételek (40-43)	76 246	6 246	178 012
Pénzforgalmi bevételek összesen [6+11+17+28+34+39+44]	13 072 545	14 224 515	12 934 942
Előző évi pénzmaradvány	0	267 522	296 109
Intézményfinanszírozás	0	0	-10 000
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg. visszat.	0	0	41598
Bevételek mindösszesen (45-48)	13 072 545	14 492 037	13 262 649
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	8 238 981	8 863 487	9 331 971
Ebből: - személyi juttatások	3 997 921	3 993 262	4002303
- munkaadókat terhelő járulékok	1 302 475	1 300 794	1296240
- Dologi kiadások	2 586 767	2 963 528	3392958
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	351 628	605 713	640336
- Ellátottak juttatásai	190	190	134
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	3 775 933	4 633 610	3 002 691
Ebből: - beruházási kiadások	3 747 587	4 460 247	2713629
- felújítási kiadások	17 000	40 267	36847
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	11 346	133 096	252215
Adósságszolgálati kötelezettség	709 814	709 814	637754
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	669 814	669 814	626173
- működési célú hitel és kamattörlesztés	40 000	40 000	11581
Tartalék előirányzatok	349 817	285 126	
Kiegyenlítő, függő, átfutó kiadások			-149138
Kiadások mindösszesen: (50+51+52+53 sor)	13 074 545	14 492 037	12 823 278

A melléklet

2006. évi vagyonszerzés

URL: ugyanaz mint a fenti táblázatnak

Fájl neve: Vagyon06.xls

<i>Eszközök</i>	<i>2005. Év</i>	<i>2006. év</i>	<i>Források</i>	<i>2005. év</i>	<i>2006. év</i>
A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	37 838 677	40 080 308	D. SAJÁT TŐKE	32 041 188	32 864 867
<i>I. Immateriális javak</i>	<i>118 989</i>	<i>354 462</i>	1. Induló tőke	859 504	859 504
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	<i>35 322 357</i>	<i>36 569 993</i>	2. Tőke változások	31 181 684	32 005 363
1. Ingatlanok	34 322 160	35 466 086	E. TARTALÉKOK	921 970	884 496
2. Gépek, berendezések, felszerelések	468 395	550 316	<i>I. Költségvetési tartalékok</i>	<i>921 970</i>	<i>884 496</i>
3. Járművek	20 587	29 039	1. Költségvetési tartalék elszámolása	921 970	884 496
4. Beruházások	511 215	524 552	2. Költségvetési pénzmaradvány	0	0
5. Beruházásra átadott előlegek	0	0	<i>II. Vállalkozási tartalékok</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>361 632</i>	<i>730 428</i>	1. Vállalkozási tartalék elszámolása	0	0
1. Részesedések	309 449	517 749	2. Vállalkozási tevékenység eredménye	0	0
2. Értékpapírok	26 139	27 272	F. KÖTELEZETTSÉG	6 867 246	8 190 717
3. Adott kölcsönök	26 044	106 616	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	4 840 336	5 809 744
4. Egyéb hosszú lejáratú követelések	0	78 791	II. Rövidlejáratú kötelezettségek	1 683 411	1 995 879
<i>IV. Üzemeltetésre, kez.átadott eszközök</i>	<i>2 035 699</i>	<i>2 425 425</i>	III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	343 499	385 094
B. FORGÓESZKÖZÖK	1 991 726	1 859 772			
I. Készletek	24 619	25 034			
II. Követelések	701 639	565 148			
III. Értékpapírok	0	0			
IV. Pénzeszközök	949 057	1 102 317			
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	316 411	167 273			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	39 830 403	41 940 080	FORRÁSOK ÖSSZESEN:	39 830 404	41 940 080

III. számú melléklet: (2007. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve:MERLEG 2007.evi teljesites.xls

URL: <http://62.77.221.218:8080/eloterjesztesek/testuleti/index.php?action=list&dir=2008%2F2008-04-17%2FKulonposta+szerda%2F04+2007.+evi+zarszamas+%28205%29&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
2	6		
Bevételek			
Hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek	3 872	3 872	7 274
Egyéb saját bevétel	806 983	786 569	423 465
ÁFA bevételek és visszatérülések	270 124	375 583	114 285
Hozam- és kamatbevételek	25 000	177 060	183 037
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	0	26 256	28 042
Intézmények működési bevételei:(1-5 sor)	1 105 979	1 369 337	756 103
Helyi adók	3 627 500	3 627 500	3 709 453
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	167 396	899 703	899 703
Átengedett központi adók: gépjárműadó	140 000	140 000	175 456
Átengedett egyéb központi adók	3 000	2 000	3 366
Egyéb sajátos működési bevételek	178 979	179 979	94 749
Önkormányzat sajátos működési bevételei: (7-10 sor)	4 116 875	4 849 182	4 882 727
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért.származó bevétel	418 265	418 265	139 894
Egyéb vagyon üzem.koncesszióból származó bevétel	11 000	11 000	10 390
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei: (12-13 sor)	429 265	429 265	150 284
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	1 069 294	526 498	210 650
Pénzügyi befektetések bevételei	0	0	0
Felhalmozási célú pénzeszközátvétel az államháztartáson kívülről	0	182 187	182 187
Osztalék - és hozambevétel	24 000	71 941	55 441
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	0	0
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (15-19 sor)	1 093 294	780 626	448 278
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	30 000	14 468	14 468
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	1 901 914	1 337 332	1 337 332
Központosított előirányzatok	3 840	373 589	373 589
Színházak pályázati támogatása	0	20 000	20 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	0	21 796	21 796
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	0	32 402	32 402
Helyi önk. Hivatásos Tűzoltóságok támogatása	0	0	0
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	0	0
Céltámogatás	239 699	239 699	233 123
Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	6 195	6 195
Központi támogatások össz.: (21-30 sor)	2 175 453	2 045 481	2 038 905
Támogatásértékű működési bevétel társ.bízt.alapoktól	3 012 000	3 324 716	3 320 308
Támogatásértékű működési bevétel államháztartáson belülről	200 089	213 238	183 694
Támogatásértékű bevételek	14 359	14 359	18 712
Támogatásértékű felhalmozási bevétel államháztartáson belülről	894 353	526 679	521 230
Kiegészítések, visszatérülések	679	693	693
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen: (32-36)	4 121 480	4 079 685	4 044 637

sor)			
Működési célú hitel	0	0	0
Felhalmozási hitel	0	0	0
Kötvénykibocsátás	1 000 000	2 100 000	2 099 797
Likviditási hitel	0	0	0
Hitelműveletek bevételei (38-41 sor)	1 000 000	2 100 000	2 099 797
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése vállalkozástól	131 115	131 115	0
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	5 500	5 500	2 886
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	0	0	0
Pénzmaradvány igénybevétele: pénzforg.bev.	0	0	141 516
Egyéb bevételek (43-46 sor)	136 615	136 615	144 402
Pénzforgalmi bevételek összesen [6+11+14+20+31+37+42+47]	14 178	15 790	14 565
Előző évi pénzmaradvány	961	194	133
Intézményfinanszírozás	773 586	857 419	148 074
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg. visszat.	0	0	0
Bevételek mindösszesen (48-51 sor)	14 952	16 647	14 698
	547	613	353
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	8 334 555	9 559 509	9 554 125
Ebből: - személyi juttatások	3 709 646	3 994 172	3 915 827
- munkaadókat terhelő járulékok	1 186 579	1 286 136	1 273 508
- Dologi kiadások	3 039 339	3 683 302	3 568 940
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	398 801	595 866	795 817
- Ellátottak juttatásai	190	33	33
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	5 191 831	4 982 392	3 403 789
Ebből: - beruházási kiadások	5 178 152	4 886 167	3 132 015
- felújítási kiadások	8 000	18 222	7 229
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	5 679	78 003	264 545
Adósságszolgálati kötelezettség	858 505	1 077 312	1 025 494
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	846 505	1 036 705	984 887
- működési célú hitel és kamattörlesztés	12 000	40 607	40 607
Tartalék előirányzatok	574 287	1 028 400	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó kiadások	0	0	222 329
Kiadások mindösszesen: (53+54+55+56+57 sor)	14 959	16 647	14 205
	178	613	737

B melléklet

2007. évi vagyonmérleg

URL: ugyanaz mint a fenti táblázatnak

Fájl neve: Vagyon07.xls

<i>Eszközök</i>	<i>2006. év</i>	<i>2007. év</i>	<i>Források</i>	<i>2006. év</i>	<i>2007. év</i>
A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	40 080 308	42 029 769	D. SAJÁT TŐKE	32 864 867	32 821 436
<i>I. Immateriális javak</i>	354 462	416 825	1. Induló tőke	859 504	853 642
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	36 569 993	37 985 193	2. Tőke változások	32 005 363	31 967 794
1. Ingatlanok	35 466 086	35 113 153	E. TARTALÉKOK	884 496	1 466 220
2. Gépek, berendezések, felszerelések	550 316	597 446	<i>I. Költségvetési tartalékok</i>	884 496	1 466 220
3. Járművek	29 039	138 454	1. Költségvetési tartalék elszámolása	884 496	688 790
4. Beruházások	524 552	2 127 149	2. Költségvetési pénzmaradvány	0	777 430
5. Beruházásra átadott előlegek	0	8 991	<i>II. Vállalkozási tartalékok</i>	0	0
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	730 428	1 264 375	1. Vállalkozási tartalék elszámolása	0	0
1. Részesedések	517 749	535 064	2. Vállalkozási tevékenység eredménye	0	0
2. Értékpapírok	27 272	6 162	F. KÖTELEZETTSÉG	8 190 717	10 146 767
3. Adott kölcsönök	106 616	209 682	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	5 809 744	7 388 551
4. Egyéb hosszú lejáratú követelések	78 791	513 467	II. Rövidlejáratú kötelezettségek	1 995 879	2 389 467
<i>IV. Üzemeltetésre, kez.átadott eszközök</i>	2 425 425	2 363 376	III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	385 094	368 749
B. FORGÓESZKÖZÖK	1 859 772	2 404 654			
I. Készletek	25 034	27 329			
II. Követelések	565 148	542 356			
III. Értékpapírok	0	0			
IV. Pénzeszközök	1 102 317	1 445 577			
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	167 273	389 392			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	41 940 080	44 434 423	FORRÁSOK ÖSSZESEN:	41 940 080	44 434 423

IV. számú melléklet(2008. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve: MERLEG 2008 IV. nev. telj jav 1.XLS

URL: <http://62.77.221.218:8080/eloterjesztesek/testuleti/index.php?action=list&dir=2009%2F2009-04-23%2FKulonpoosta+kedd%2F20-klgtvet+vegrehajt-zarszamas+%28139%29&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
2	6	10	14
Bevételek			
Hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek	3 070	3 070	8 566
Egyéb saját bevétel	700 711	697 663	472 969
ÁFA bevételek és visszatérülések	494 341	501 300	474 826
Hozam- és kamatbevételek	25 000	797 695	826 527
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	11 533	57 704	59 184
Intézmények működési bevételei:(1-5 sor)	1 234 655	2 057 432	1 842 072
Helyi adók	4 362 000	4 362 000	3 741 487
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	200 138	126 111	126 111
Átengedett központi adók: gépjárműadó	160 000	160 000	193 272
Átengedett egyéb központi adók	3 000	3 000	6 955
Egyéb sajátos működési bevételek	195 300	195 300	83 803
Önkormányzat sajátos működési bevételei.: (7-10 sor)	4 920 438	4 846 411	4 151 628
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért.származó bevétel	391 667	391 667	97 587
Egyéb vagyon üzem.koncesszióból származó bevétel	13 000	13 000	10 800
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei:	404 667	404 667	108 387
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	2 016 147	2 017 457	772 113
Pénzügyi befektetések bevételei	0	0	0
Felhalmozási célú pénzeszközátvétel az államháztartáson kívülről	0	111 008	107 618
Osztalék - és hozambevétel	3 000	3 000	62 360
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	0	0
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (12-16 sor)	2 019 147	2 131 465	942 091
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	38 000	157 059	157 059
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	2 026 015	1 593 726	1 593 726
Központosított előirányzatok	0	628 068	628 069
Színházak pályázati támogatása	0	20 000	20 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	0	22 875	22 875
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	0	95 748	95 748
Helyi önk. Hivatásos Tűzoltóságok támogatása	0	284 625	284 625
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	0	0
Céltámogatás	65 945	25 943	25 943
Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	0	0
Központi támogatások össz.: (18-27)	2 129 960	2 828 044	2 828 045
Támogatásértékű működési bevétel társ.bizt.alapoktól	3 154 922	3 509 417	3 509 417

Támogatásértékű működési bevétel államháztartáson belülről	359 254	273 083	204 101
Támogatásértékű bevételek	0	100	100
Támogatásértékű felhalmozási bevétel államháztartáson belülről	1 786 345	522 455	315 000
Kiegészítések, visszatérülések	0	0	167 682
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen:	5 300 521	4 305 055	4 196 300
Működési célú hitel	0	0	0
Felhalmozási hitel	0	0	0
Kötvénykibocsátás	1 500 000	6 000 000	6 000 021
Likviditási hitel	0	0	924 853
Hitelműveletek bevételei (36-38)	1 500 000	6 000 000	6 924 874
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése vállalkozástól	212 615	212 615	138 500
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	5 000	5 000	1 924
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	1 262	631	631
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése államháztartáson belülről		0	0
Vagyongazdálkodási Alapba visszapótolt kölcsön	897 775	897 775	0
Egyéb bevételek (40-43)	1 116 652	1 116 021	141 055
Pénzforgalmi bevételek összesen [6+11+17+28+34+39+44]	18 626 040	23 689 095	21 134 452
Előző évi pénzmaradvány	972 864	1 024 304	149 776
Intézményfinanszírozás	0	0	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg. visszat.	0	0	-44 735
Bevételek mindösszesen (45-48)	19 598 904	24 713 399	21 239 493
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	9 726 092	12 111 371	12 062 974
Ebből: - személyi juttatások	3 914 560	4 204 820	4 096 586
- munkaadókat terhelő járulékok	1 263 206	1 380 093	1 324 661
- Dologi kiadások	3 947 490	5 093 031	5 049 266
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	600 836	1 433 427	1 592 461
- Ellátottak juttatásai	0	0	0
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	8 174 383	7 003 176	4 528 006
Ebből: - beruházási kiadások	8 026 621	6 117 655	3 644 690
- felújítási kiadások	139 500	204 229	204 348
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	8 262	681 292	678 968
Adósságszolgálati kötelezettség	1 324 999	1 441 140	1 540 237
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	1 310 369	1 391 029	1 490 126
- működési célú hitel és kamattörlesztés	14 630	50 111	50 111
Tartalék előirányzatok	373 430	4 157 712	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kiadások	0	0	-18 140
Kiadások mindösszesen: (50+51+52+53 sor)	19 598 904	24 713 399	18 113 077

C melléklet

2008. évi vagyonmérleg

URL: ugyanaz mint a fenti táblázatnak

Fájl neve: Vagyon08.xls

<i>Eszközök</i>	<i>2007. év</i>	<i>2008. év</i>	<i>Források</i>	<i>2007. év</i>	<i>2008. év</i>
A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	42 029 769	46 062 038	D. SAJÁT TŐKE	32 821 436	31 110 200
<i>I. Immateriális javak</i>	416 825	411 629	1. Induló tőke	853 642	853 642
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	37 985 193	40 771 143	2. Tőke változások	31 967 794	30 256 558
1. Ingatlanok	35 113 153	37 271 956	E. TARTALÉKOK	1 466 220	4 469 455
2. Gépek, berendezések, felszerelések	597 446	716 323	<i>I. Költségvetési tartalékok</i>	1 466 220	4 469 455
3. Járművek	138 454	225 636	1. Költségvetési tartalék elszámolása	688 790	3 148 327
4. Beruházások	2 127 149	2 548 237	2. Költségvetési pénzmaradvány	777 430	1 321 128
5. Beruházásra átadott előlegek	8 991	8 991	<i>II. Vállalkozási tartalékok</i>	0	0
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	1 264 375	2 623 994	1. Vállalkozási tartalék elszámolása	0	0
1. Részesedések	535 064	1 054 355	2. Vállalkozási tevékenység eredménye	0	0
2. Értékpapírok	6 162	7 998	F. KÖTELEZETTSÉG	10 146 767	15 636 406
3. Adott kölcsönök	209 682	121 393	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	7 388 551	12 654 318
4. Egyéb hosszú lejáratú követelések	513 467	1 440 248	II. Rövidlejáratú kötelezettségek	2 389 467	2 658 263
<i>IV. Üzemeltetésre, kez.átadott eszközök</i>	2 363 376	2 255 272	III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	368 749	323 825
B. FORGÓESZKÖZÖK	2 404 654	5 154 023			
I. Készletek	27 329	28 380			
II. Követelések	542 356	332 243			
III. Értékpapírok	0	120			
IV. Pénzeszközök	1 445 577	4 422 028			
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	389 392	371 252			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	44 434 423	51 216 061	FORRÁSOK ÖSSZESEN:	44 434 423	51 216 061

V. számú melléklet (2009. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve:2-5AB Merleg 2009.IV.nev.xls

URL: <http://62.77.221.218:8080/eloterjesztesek/testuleti/index.php?action=list&dir=2010%2F2010-04-22%2FKulonposta+szerda%2F15-2009.+evi+beszamolo+ktgv+%28100%29&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2009. évi teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
2	6	10	14
Bevételek			
Hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek	8 000	8 000	5 585
Egyéb saját bevétel	671 658	682 360	370 365
ÁFA bevételek és visszatérülések	549 432	546 635	269 653
Hozam- és kamatbevételek	205 985	205 985	214 063
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	19 825	32 091	80 502
Intézmények működési bevételei:(1-5 sor)	1 454 900	1 475 071	940 168
Helyi adók	3 435 000	3 435 000	3 225 608
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	-101 946	61 050	61 050
Átengedett központi adók: gépjárműadó	194 000	194 000	195 885
Egyéb sajátos működési bevételek	175 600	175 400	54 124
Önkormányzat sajátos működési bevételei.: (7-9 sor)	3 702 654	3 865 450	3 536 667
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért.származó bevétel	267 000	267 000	25 130
Egyéb vagyon üzem.koncesszióból származó bevétel	0	0	0
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei:	267 000	267 000	25 130
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	2 516 634	2 521 043	58 259
Pénzügyi befektetések bevételei	0	0	0
Felhalmozási célú pénzeszköztámvétel az államháztartáson kívülről	216 000	14 152	10 793
Osztalék - és hozambevétél	0	0	0
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	0	0
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (11-15 sor)	2 732 634	2 535 195	69 052
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	1 995 995	121 881	121 881
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	30 000	1 573 418	1 573 418
Központosított előirányzatok	0	358 402	374 181
Színházak pályázati támogatása	0	28 000	28 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	0	24 510	24 510
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	0	145 746	145 746
Helyi önk. Hivatásos Tűzoltóságok támogatása	0	297 461	297 461
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	0	0
Céltámogatás	0	0	0
Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	0	0

Központi támogatások össz.: (17-26)	2 025 995	2 565 197	2 565 197
Támogatásértékű működési bevétel társ.bízt.alapoktól	3 392 411	3 392 411	3 066 353
Támogatásértékű működési bevétel államháztartáson belülről	584 367	402 749	215 932
Támogatásértékű bevételek	0	0	0
Támogatásértékű felhalmozási bevétel államháztartáson belülről	2 372 435	436 482	424 604
Kiegészítések, visszatérülések	0	0	216 329
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen:	6 349 213	4 231 642	3 923 218
Működési célú hitel	0	0	900 292
Felhalmozási hitel	0	0	0
Kötvénykibocsátás	0	0	0
Likviditási hitel	0	0	79 687
Hitelműveletek bevételei (34-37)	0	0	979 979
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése vállalkozástól	101 450	101 450	87 100
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	4 000	4 000	1 641
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	543	525	525
Pénzmaradvány igénybevétele: pénzforg.bev.	0	0	0
Egyéb bevételek (39-42)	105 993	105 975	89 266
Pénzforgalmi bevételek összesen [6+10+16+27+33+38+43]	16 638 389	15 045 530	12 128 677
Előző évi pénzmaradvány	3 904 073	4 531 088	3 985 229
Intézményfinanszírozás	0	0	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg. visszat.	0	0	-90 857
Bevételek mindösszesen (44-47)	20 542 462	19 576 618	16 023 049
Kiadások			
Költségvetési szervek folyó kiadásai	10 393 458	11 647 763	10 592 368
Ebből: - személyi juttatások	3 853 446	4 024 382	3 876 576
- munkaadókat terhelő járulékok	1 241 936	1 293 911	1 195 498
- Dologi kiadások	4 513 038	5 191 912	4 345 084
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	785 038	1 136 646	1 175 210
- Ellátottak juttatásai	0	912	0
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	9 371 591	6 298 049	4 148 606
Ebből: - beruházási kiadások	8 590 834	5 897 312	3 858 056
- felújítási kiadások	15 000	16 255	2 048
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	765 757	384 482	288 502
Adósságszolgálati kötelezettség	1 278 107	1 377 271	1 302 363
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	1 263 107	1 269 382	1 194 474
- működési célú hitel és kamattörlesztés	15 000	107 889	107 889
Tartalék előirányzatok	376 334	253 535	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kiadások	0	0	-22 418
Kiadások mindösszesen: (49+50+51+52+53 sor)	21 419 490	19 576 618	16 020 919

D melléklet:**2009. évi vagyonmérleg**

URL: ugyanaz mint a fenti táblázatnak

Fájl neve: 9. Vagyon09.xls

<i>Eszközök</i>	<i>2008. év</i>	<i>2009. év</i>	<i>Források</i>	<i>2008. év</i>	<i>2009. év</i>
A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	46 062 038	50 992 382	D. SAJÁT TŐKE	31 110 200	33 084 546
<i>I. Immateriális javak</i>	411 629	408 123	1. Induló tőke	853 642	853 642
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	40 771 143	45 308 452	2. Tőke változások	30 256 558	32 230 904
1. Ingatlanok	37 271 956	39 317 093	E. TARTALÉKOK	4 469 455	554 795
2. Gépek, berendezések, felszerelések	716 323	826 716	<i>I. Költségvetési tartalékok</i>	4 469 455	554 795
3. Járművek	225 636	186 185	1. Költségvetési tartalék elszámolása	3 148 327	56 712
4. Beruházások	2 548 237	4 969 467	2. Költségvetési pénzmaradvány	1 321 128	498 083
5. Beruházásra átadott előlegek	8 991	8 991	<i>II. Vállalkozási tartalékok</i>	0	0
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	2 623 994	3 041 235	1. Vállalkozási tartalék elszámolása	0	0
1. Részesedések	1 054 355	2 075 592	2. Vállalkozási tevékenység eredménye	0	0
2. Értékpapírok	7 998	9 834	F. KÖTELEZETTSÉG	15 636 406	18 642 756
3. Adott kölcsönök	121 393	18 374	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	12 654 318	13 080 907
4. Egyéb hosszú lejáratú követelések	1 440 248	937 435	II. Rövidlejáratú kötelezettségek	2 658 263	5 328 303
<i>IV. Üzemeltetésre, kez.átadott eszközök</i>	2 255 272	2 234 572	III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	323 825	233 546
B. FORGÓESZKÖZÖK	5 154 023	1 289 715			
I. Készletek	28 380	28 716			
II. Követelések	332 243	472 658			
III. Értékpapírok	120	0			
IV. Pénzeszközök	4 422 028	439 507			
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	371 252	348 834			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	51 216 061	52 282 097	FORRÁSOK ÖSSZESEN:	51 216 061	52 282 097

VI. számú melléklet (2010. évi mérleg, zárszámadással elfogadott,)

Fájl neve: 2- 5AB MERLEG 2010 IV.nev.xls

URL: <http://62.77.221.218:8080/eloterjesztesek/testuleti/index.php?action=list&dir=2011%2F2011-07-26%2F2.+2010.+zarszamasadas&order=name&srt=yes&lang=hu>

	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Megnevezés	Összesen	Összesen	Összesen
2	6	6	6
Bevételek			
Hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek	5 000	5 000	5 413
Egyéb saját bevétel	567 685	450 600	377 795
ÁFA bevételek és visszatérülések	633 062	94 854	88 537
Hozam- és kamatbevételek	150 000	174 414	177 068
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	0	466 556	465 250
Intézmények működési bevételei:(1-5 sor)	1 355 747	1 191 424	1 114 063
Helyi adók	2 942 000	2 865 978	2 916 456
Átengedett központi adók: személyi jövedelem adó	217 785	275 718	275 718
Átengedett központi adók: gépjárműadó	195 000	209 000	216 251
Egyéb sajátos működési bevételek	74 200	59 319	54 886
Önkormányzat sajátos működési bevételei.: (7-9 sor)	3 428 985	3 410 015	3 463 311
Önkormányzati lakások és egyéb helyiségek ért.származó bevétel	404 400	404 400	74 971
Egyéb vagyon üzem.koncesszióból származó bevétel	0	0	0
Önkormányzat sajátos felhalmozási bevételei:	404 400	404 400	74 971
Tárgyi eszk. immateriális javak értékesítése	366 495	377 124	35 712
Pénzügyi befektetések bevételei	0	0	0
Osztalék - és hozambevétel	0	0	0
Értékpapírok, részvények értékesítéséből bevétel	0	0	0
Felhalm. és tőke jell.bevét.: (14-17 sor)	366 495	377 124	35 712
Normatív állami hozzájárulások lakosságszámhoz kötött	1 864 057	86 081	86 081
Normatív módon elosztott feladatmutatóhoz kötött	15 000	1 470 371	1 470 371
Központosított előirányzatok	0	206 131	206 131
Színházak pályázati támogatása	0	19 000	19 000
Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz	0	16 500	16 500
Egyes jövedelempótló támog. kieg. és közcélú fogl. támog.	0	181 463	181 463
Helyi önk. Hívatásos Tűzoltóságok támogatása	0	283 160	283 160
Működésképtelen önkormányzatok támogatása	0	0	0
Céltámogatás	0	6 745	6 745
Céljellegű decentralizált támogatás vis maior	0	6 389	6 389
Központi támogatások össz.: (19-28)	1 879 057	2 275 840	2 275 840
Támogatásértékű működési bevétel társ.bizt.alapoktól	3 225 423	3 292 551	3 359 992
Támogatásértékű működési bevétel államháztartáson belülről	261 738	229 332	130 306
Támogatásértékű bevételek	0	0	0
Támogatásértékű felhalmozási bevétel államháztartáson belülről	1 254 172	632 187	631 787
Felhalmozási célú pénzeszköztámvétel az államháztartáson kívülről	306 000	184 540	184 540

Kiegészítések, visszatérülések	0	115 044	380 299
Támogatások, támogatásértékű bevételek összesen:	5 047 333	4 453 654	4 686 924
Működési célú hitel	1 000 000	947 382	577 602
Kötvénykibocsátás	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Likviditási hitel		1 696 251	1 890 689
Forrás strukturálási hitel		0	0
Önrész hitel		0	0
Hitelműveletek bevételei (37-41)	6 833 192	7 143 633	6 968 291
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése vállalkozástól	34 350	34 350	0
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése lakosságtól	1 500	1 500	1 983
Korábban nyújtott hitelek visszatérülése dolgozóktól	491	491	460
Pénzmaradvány igénybevétele: pénzforg.bev.	0	0	0
Egyéb bevételek (43-47)	36 341	36 341	2 443
Pénzforgalmi bevételek összesen	19 351	18 521	18 621 555
[6+10+13+18+29+36+42+47]	550	636	
Előző évi pénzmaradvány	223 090	449 362	449 362
Intézményfinanszírozás	0	0	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kieg. visszat.	0	0	78 696
Fordított ÁFA miatti technikai rendezés	0	0	185 274
Bevételek mindösszesen (48+49+50+51 sor)	19 574 640	19 741 793	19 334 887
Kiadások		0	0
Költségvetési szervek folyó kiadásai	10 053 881	11 733 467	10 519 722
Ebből: - személyi juttatások	3 913 888	4 125 530	3 932 787
- munkaadókat terhelő járulékok	1 090 807	1 151 983	1 048 670
- Dologi kiadások	4 391 590	5 088 006	4 149 454
- Támogatásértékű működési kiadások és egyéb támogatások	657 596	1 367 948	1 388 811
- Ellátottak juttatásai	0	0	0
Felhalmozási kiadások (ÁFA-val)	5 727 748	3 584 625	2 922 465
Ebből: - beruházási kiadások	5 548 757	3 415 572	2 791 186
- felújítási kiadások	30 000	31 188	11 452
- Támogatásértékű felhalmozási és egyéb kiadások	148 991	137 865	119 827
Adósságszolgálati kötelezettség	3 069 243	4 361 520	3 869 184
Ebből: - felhalmozási célú hitel és kamattörlesztés	2 547 702	2 329 196	2 001 247
- működési célú hitel és kamattörlesztés	521 541	2 032 324	1 867 937
Tartalék előirányzatok	723 768	62 181	0
Kiegyenlítő, függő, átfutó, egyéb kiadások	0	0	-9 294
Fordított ÁFA miatti technikai rendezés	0	0	185 274
Kiadások mindösszesen: (53+54+55+56 sor)	19 574 640	19 741 793	17 487 351

E melléklet:**2010- es vagyonmérleg**

Fájl neve:9.vagyon.xls

URL: ugyanaz mint a fenti táblázatnak

<i>Eszközök</i>	<i>2009. év</i>	<i>2010. év</i>	<i>Források</i>	<i>2009. év</i>	<i>2010. év</i>
A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	50 992 382	52 519 420	D. SAJÁT TŐKE	33 084 546	29 324 665
<i>I. Immateriális javak</i>	408 123	374 370	1. Induló tőke	853 642	1 047 562
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	45 308 452	47 065 020	2. Tőke változások	32 230 904	28 277 103
1. Ingatlanok	39 317 093	39 885 321	E. TARTALÉKOK	554 795	52 510
2. Gépek, berendezések, felszerelések	826 716	737 012	<i>I. Költségvetési tartalékok</i>	554 795	52 510
3. Járművek	186 185	129 946	1. Költségvetési tartalék elszámolása	56 712	478 492
4. Beruházások	4 969 467	6 303 750	2. Költségvetési pénzmaradvány	498 083	-425 982
5. Beruházásra átadott előlegek	8 991	8 991	<i>II. Vállalkozási tartalékok</i>	0	0
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	3 041 235	2 673 020	1. Vállalkozási tartalék elszámolása	0	0
1. Részesedések	2 075 592	2 115 726	2. Vállalkozási tevékenység eredménye	0	0
2. Értékpapírok	9 834	0	F. KÖTELEZETTSÉG	18 642 756	25 871 682
3. Adott kölcsönök	18 374	40 167	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	13 080 907	17 868
4. Egyéb hosszú lejáratú követelések	937 435	517 127	II. Rövidlejáratú kötelezettségek	5 328 303	25 539 883
<i>IV. Üzemeltetésre, kez.átadott eszközök</i>	2 234 572	2 407 010	III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	233 546	313 931
B. FORGÓESZKÖZÖK	1 289 715	2 729 437			
I. Készletek	28 716	39 063			
II. Követelések	472 658	510 189			
III. Értékpapírok	0	1 275			
IV. Pénzeszközök	439 507	1 839 370			
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	348 834	339 540			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	52 282 097	55 248 857	FORRÁSOK ÖSSZESEN:	52 282 097	55 248 857